SKLEP KOMISIJE (EU) 2017/2337

z dne 29. maja 2017

o državni pomoči, uporabljeni za zagotavljanje strokovne podpore v kmetijskem sektorju ter za proizvodnjo in trženje kakovostnih kmetijskih proizvodov v skladu z Zakonom o mleku in maščobah SA.35484 (2013/C) (ex SA.35484 (2012/NN))

(notificirano pod dokumentarno številko C(2017) 3487)

(Besedilo v nemškem jeziku je edino verodostojno)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti prvega pododstavka člena 108(2) Pogodbe ([1]),

po pozivu zainteresiranim stranem, naj predložijo mnenje v skladu z zgoraj navedeno določbo, in ob upoštevanju teh mnenj,

ob upoštevanju naslednjega:

1. POSTOPEK

(1) Z dopisoma z dne 28. novembra 2011 in z dne 27. februarja 2012 je Evropska komisija (v nadaljnjem besedilu: „Komisija“) Nemčijo zaprosila za dodatna pojasnila v zvezi z letnim poročilom 2010 o državni pomoči v kmetijskem sektorju, ki ga je Nemčija posredovala v skladu s členom 21(1) Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 ([2]), zdaj členom 26(1) Uredbe Sveta (EU) 2015/1589 ([3]). Nemčija je na vprašanja Komisije odgovorila z dopisoma z dne 16. januarja 2012 in 27. aprila 2012. Glede na odgovore Nemčije je bilo ugotovljeno, da je Nemčija nemškemu sektorju mleka odobrila finančno podporo v skladu z Zakonom o prometu z mlekom, mlečnimi proizvodi in maščobami iz leta 1952 (v nadaljnjem besedilu: Zakon o mleku in maščobah ali MFG).

(2) Komisija je z dopisom z dne 2. oktobra 2012 Nemčijo obvestila, da so bili zadevni ukrepi registrirani kot nepriglašena državna pomoč pod številko SA.35484 (2012/NN). Nemčija je z dopisi z dne 16. novembra 2012, 7., 8., 11., 13., 14., 15. in 19. februarja, 21. marca, 8. aprila, 28. maja, 10. in 25. junija ter 2. julija 2013 sporočila dodatne informacije.

(3) Komisija je z dopisom z dne 17. julija 2013 (K(2013) 4457 final) (v nadaljnjem besedilu: „sklep o začetku postopka“) Nemčijo obvestila o svojem sklepu, da bo zaradi te pomoči sprožila postopek v skladu s členom 108(2) PDEU. Za preiskavo zadevnih podukrepov glede njihove združljivosti z notranjim trgom je Komisija razlikovala dve časovni obdobji:

1. obdobje od 28. novembra 2001 do 31. decembra 2006,

2. obdobje od 1. januarja 2007.

(4) V sklepu o začetku postopka je Komisija za več podukrepov v skladu z MFG ugotovila, da niso državna pomoč v smislu člena 107(1) PDEU ali da pomenijo pomoč, ki ne spada na področje uporabe pravil o državni pomoči.

(5) Za nadaljnje podukrepe je Komisija ugotovila, da so ti ali za obdobje od 28. novembra 2001 do 31. decembra 2006 ali za obdobje od 1. januarja 2007 ali za obe obdobji združljivi z notranjim trgom.

([1]) Člena 87 in 88 Pogodbe ES sta s 1. decembrom 2009 člena 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU). Člena 87 in 88 Pogodbe ES ter člena 107 in 108 PDEU sta vsebinsko enaka. V tem sklepu je treba sklicevanje na člena 107 in 108 PDEU razumeti kot sklicevanje na člena 87 in 88 Pogodbe ES, kadar je to primerno.

([2]) Uredba Sveta (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L 83, 27.3.1999, str. 1).

([3]) Uredba Sveta (EU) 2015/1589 z dne 13. julija 2015 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L 248, 24.9.2015, str. 9). Z učinkom od 14. novembra 2015 ta uredba razveljavlja Uredbo (ES) št. 659/1999 in jo nadomešča. V skladu s členom 35 Uredbe (EU) 2015/1589 se sklici na razveljavljeno uredbo štejejo za sklice na Uredbo (EU) 2015/1589 in jih je treba brati v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge II k tej uredbi.

(6) Za vse druge podukrepe, vključno s podukrepi, na katerih temelji ta sklep, za zagotavljanje strokovne podpore v kmetijskem sektorju, in pomoč, dodeljeno za proizvodnjo in trženje kakovostnih kmetijskih proizvodov, je Komisija v sklepu o začetku postopka izrazila dvom o njihovi združljivosti z notranjim trgom.

(7) Potem ko so bile v sklepu o začetku postopka odkrite nekatere nepravilnosti, je bil z dopisom z dne 16. decembra 2013 nemškim organom poslan popravek.

(8) Popravljeni sklep o začetku postopka je bil objavljen v *Uradnem listu Evropske unije* ([4]). Komisija je pozvala zainteresirane strani, da v enem mesecu podajo mnenje.

(9) Nemčija je z dopisom z dne 20. septembra 2013 predložila pripombe glede sklepa o začetku postopka.

(10) Komisija je prejela skupno 19 mnenj zainteresiranih strani. Ena od teh zainteresiranih strani je Komisijo z navedbo tehtnih razlogov zaprosila za zaupno obravnavo svoje identitete. Skupno deset mnenj, vendar ne zadnjenavedeno, se je nanašalo na zadevne podukrepe v zvezi z zagotavljanjem strokovne podpore v kmetijskem sektorju oziroma na pomoč, odobreno za proizvodnjo in trženje kakovostnih kmetijskih proizvodov.

(11) Ta mnenja so bile Nemčiji predložena z dopisi z dne 27. februarja, 3. marca in 3. oktobra 2014.

(12) Nemčija je z dopisom z dne 21. marca 2014 Komisijo obvestila, da ne bo podala mnenja o zgoraj navedenih mnenjih zainteresiranih strani.

(13) Nemčija je z dopisom z dne 31. marca 2014 Komisiji predložila mnenje dežele Bavarske v zvezi z mnenjem zainteresirane strani, katere identiteta ni bila razkrita (glej uvodno izjavo 10).

(14) Nemčija najprej ni izrazila stališča glede mnenj, ki so jih zainteresirane strani poslale februarja 2014. Glede dopolnilnega mnenja z dne 8. julija 2014 pa je izrazila stališče v dopisu z dne 3. decembra 2014.

(15) Komisija je Nemčijo zaprosila za dodatne informacije z dopisom z dne 13. novembra 2014. Nemčija je na vprašanja Komisije odgovorila z dopisom z dne 27. februarja 2015.

(16) Dne 30. junija 2016 je Zvezno ministrstvo za prehrano in kmetijstvo predložilo dodatne informacije o podukrepu RP 2.

(17) Komisija je Nemčijo še enkrat zaprosila za dodatne informacije z dopisom z dne 15. novembra 2016. Po prošnji za podaljšanje roka za odgovor na dopis, ki ga je Komisija odobrila, je Nemčija na vprašanja Komisije odgovorila z dopisom z dne 13. januarja 2017.

2. **OPIS UKREPOV IN MNENJ NEMŠKIH ORGANOV**

(18) V naslednjem opisu bodo obravnavani podukrepi za pomoč za zagotavljanje strokovne podpore v kmetijskem sektorju, odobreno v skladu z MFG, ter za pomoč za proizvodnjo in trženje kakovostnih kmetijskih proizvodov, v zvezi s katerimi je Komisija izrazila dvom o njihovi združljivosti z notranjim trgom. Konkretno gre za naslednje podukrepe (posamezni podukrepi bodo v nadaljnjem besedilu označeni skladno z uvrstitvijo v prilogi k sklepu o začetku postopka): BY 3, BY 10, BW 4, BB 1, BB 3, HE 2, HE 3, HE 9, NI 5, NI 6, NI 7, NW 4, NW 5, NW 6, RP 1, RP 5, SL 2, SL 5, TH 3, TH 4, TH 9, TH 10 (strokovna podpora za obdobje 2001–2006); RP 2 (strokovna podpora za obdobje od 2007 naprej); BW 10, BW 11, NI 1 in TH5 (kakovostni proizvodi za obdobje 2001–2006).

Pravna podlaga

(19) MFG je zvezni zakon, ki je začel veljati leta 1952 in je bil od takrat večkrat spremenjen ([5]). Gre za okvirni zakon za zadevne ukrepe pomoči in je časovno neomejen.

([4]) Glej opombo 3.
([5]) Nazadnje s členom 397 Uredbe z dne 31. avgusta 2015 (BGBl. I, str. 1474).

(20) MFG v členu 22(1) pooblašča nemške zvezne dežele, da od mlekarn pobirajo dajatev na mleko na podlagi količin dobavljenega mleka. Po informacijah, ki jih je dala na razpolago Nemčija, je to pooblastilo uporabilo 9 (od 16) zveznih dežel, in sicer Baden-Württemberg, Bavarska, Brandenburg, Hessen, Spodnja Saška, Severno Porenje – Vestfalija, Porenje – Pfalška, Posarje in Turingija. Dajatve, ki jih pobirajo dežele, znašajo do 0,0015 EUR na kilogram mleka.

(21) Nemčija je dokazala, da dajatve na mleko ni mogoče uporabiti za uvozne proizvode. Dajatev na mleko pa se lahko uporablja za izvozne proizvode.

(22) V členu 22(2) MFG je določeno, da se sredstva, pridobljena iz dajatve na mleko, uporabljajo samo za:

1. spodbujanje in ohranjanje kakovosti na podlagi določenih izvedbenih določb;
2. izboljšanje higiene pri pridelavi, dobavi, obdelavi in predelavi ter prodaji mleka in mlečnih proizvodov;
3. preverjanja mlečnosti;
4. svetovanje podjetjem pri vprašanjih s področja mlekarstva in nenehno usposabljanje mladih delavcev v sektorju mleka;
5. oglaševanje za povečanje porabe mleka in mlečnih proizvodov;
6. izvajanje nalog, prenesenih v skladu z Zakonom o mleku in maščobah.

(23) V členu 22(2a) MFG je določeno, da je mogoče v odstopanju od odstavka 2 sredstva, ki se pridobijo v skladu z odstavkom 1, uporabljati tudi za:

1. zniževanje strukturno povečanih stroškov zbiranja pri dostavi mleka in smetane od proizvajalca do mlekarne;
2. zniževanje povečanih stroškov prevoza pri dostavi mleka med mlekarnami, če je dostava nujna za zagotavljanje oskrbe prodajnega območja oskrbovanih mlekarn s konzumnim mlekom, in
3. spodbujanje kakovosti pri centralizirani prodaji mlečnih proizvodov.

(24) V členu 22(4) MFG je določeno, da je mogoče prispevke in pristojbine, ki jih mlekarne ali njihova združenja plačujejo mlekarskim obratom za namene iz odstavka 2, v celoti ali delno nadomestiti iz zbranih dajatev na mleko.

(25) Medtem ko je MFG okvirni zakon, pa izvedbene določbe, ki so jih zvezne dežele sprejele na podlagi MFG, pomenijo dejansko pravno podlago za zadevne ukrepe.

Financiranje

(26) Nemški organi so z dopisom z dne 13. januarja 2017 potrdili, da so bili ukrepi, na katerih temelji ta sklep, financirani izključno iz sredstev dajatve na mleko in da niso bila uporabljena nobena dodatna sredstva iz deželnih proračunov.

2.1 **Pomoč za zagotavljanje strokovne podpore v kmetijskem sektorju**

(27) Dežele Baden-Württemberg, Bavarska, Brandenburg, Hessen, Spodnja Saška, Severno Porenje – Vestfalija, Porenje – Pfalška, Posarje in Turingija so med letoma 2001 in 2006 odobrile finančno podporo za ukrepe, namenjene za zagotavljanje strokovne podpore v kmetijskem sektorju (podukrepi BY 3, BY 10, BW 4, BB 1, BB 3, HE 2, HE 3, HE 9, NI 5, NI 6, NI 7, NW 4, NW 5, NW 6, RP 1, RP 5, SL 2, SL 5, TH 3, TH 4, TH 9 in TH 10).

(28) Dežela Porenje – Pfalška je za obdobje od leta 2007 naprej odobrila finančno podporo za ukrep, namenjen za zagotavljanje strokovne podpore v kmetijskem sektorju (RP 2).

(29) Proračunska sredstva (seštevek vseh zveznih dežel), zagotovljena v obdobju 2001–2011, so znašala skupno 23,7 milijona EUR.

(30) Finančna podpora se odobri za splošne informacijske ukrepe, ki koristijo vsem podjetjem v sektorju mleka. Ti ukrepi so namenjeni za uporabo mleka in mlečnih proizvodov na splošno, omejeni so na informacije o objektivnih lastnostih mleka, ne vsebujejo nobenih subjektivnih trditev glede prednosti določenih proizvodov enega ali več podjetij in se ne nanašajo na nobene oglaševalske ukrepe. Financirajo se le splošni ukrepi, ki vsem proizvajalcem v sektorju mleka koristijo v enaki meri. Proizvajalci ali poreklo mleka se ne omenjajo poimensko. Neposredna plačila podjetjem za predelavo in trženje se ne izvajajo (z izjemo ukrepa RP 2).

(31) Če ni drugače navedeno, intenzivnost pomoči pri ukrepih znaša do 100 % upravičenih stroškov.

Strokovna podpora v obdobju 2001–2006

BY 3

(32) Bavarska je finančno podporo odobrila za zbiranje splošnih objektivnih in strokovnih informacij o pridelavi mleka ter za objavo in zagotavljanje splošnih informacij o temah s področja mlekarstva (npr. pridelava mleka v kmetijskih obratih). Subvencionirani so bili tudi stroški v zvezi z razširjanjem znanstvenih dognanj v splošno razumljivi obliki (z objavami in predavanji) in priprava objektivnih informacij o sistemih kakovosti, ki se dajejo na voljo proizvajalcem mleka na Bavarskem in zainteresirani javnosti. Ukrep je izvedlo združenje proizvajalcev mleka Verband der Milcherzeuger e.V. (VMB).

(33) V sporočilu z dne 20. septembra 2013 ([6]) je Nemčija navedla, da ukrep BY 3 po ponovnem preverjanju ni državna pomoč, saj ne vsebuje nobenih konkretnih prednosti za posamezna podjetja. Če bi šlo za pomoč, bi veljala predhodna pravila za obstoječe pomoči. Podredno je bilo navedeno, da so pomoči združljive z notranjim trgom.

(34) Sicer pa so ustrezni ukrepi, ne glede na dokaz, da so sredstva uporabljena za razširjanje novih metod, združljivi z notranjim trgom. V členu 15(2)(e) Uredbe Komisije (ES) št. 1857/2006 ([7]) in v smernicah 2007–2013 ([8]) te zahteve (razširjanja novih metod) ni. Odločilno je predvsem to, da gre za razširjanje znanstvenih dognanj. To merilo je uporabno tudi za obdobje 2000–2006, saj takrat ni bilo okoliščin, ki bi zahtevale strožja merila.

(35) Nemčija navaja, da ukrep ni bil omejen na določeno skupino, temveč je bil podprt celotni sektor mleka na splošno, in da na upravičenca v treh letih ni bilo porabljenih več kot 100 000 EUR.

(36) Po navedbah nemških javnih organov so bili upravičenci tega ukrepa „kmetje, skupine proizvajalcev, zainteresirana javnost ter MSP“.

(37) V skladu s sporočilom nemških javnih organov z dne 27. februarja 2015 so bili letni izdatki za ukrepa BY 3 in BY 10 v obdobju od leta 2001 do leta 2006 v razponu od 471 986 EUR do 518 057 EUR. Če je število proizvajalcev mleka in mlekarskih obratov v enakem obdobju med 47 287 in 56 755, znaša letni znesek na upravičenca (dobavitelji mleka in mlekarski obrati) med 9,13 EUR in 10,46 EUR.

BY 10

(38) Bavarska je ustanovi Milchwirtschaftlicher Untersuchungs- und Versuchsanstalt (MUVA) Kempten odobrila finančno podporo za izmenjavo informacij med različnimi akterji (raziskovalni inštituti, javni organi) o mleku kot surovini.

(39) V sporočilu z dne 20. septembra 2013 je Nemčija trdila ([9]), da ukrep BY 10 ne vsebuje državne pomoči, saj ni namenjen prenosu znanja iz ustanove MUVA proizvajalcem mleka ali mlekarnam. Če bi šlo za pomoč, pa bi veljala predhodna pravila za obstoječe pomoči. Podredno je bilo navedeno, da so pomoči združljive z notranjim trgom.

([6]) Str. 34–36.
([7]) Uredba Komisije (ES) št. 1857/2006 z dne 15. decembra 2006 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES pri državni pomoči za majhna in srednje velika podjetja, ki se ukvarjajo s proizvodnjo kmetijskih proizvodov, in o spremembi Uredbe (ES) št. 70/2001 (UL L 358, 16.12.2006, str. 3).
([8]) Smernice Skupnosti o državni pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju 2007–2013 (UL C 319, 27.12.2006, str. 1).
([9]) Str. 37–39.

(40) V istem sporočilu ([10]) je Nemčija navedla, da so „upravičenci“ ukrepa pretežno javni organi.

(41) Nemčija v svojem mnenju z dne 27. februarja 2015 navaja, da so skupni letni izdatki za ukrepa BY 3 in BY 10 znašali od 471 986 EUR do 518 057 EUR (glej točko 37).

BW 4

(42) Dežela Baden-Württemberg je finančno podporo odobrila za splošne odnose z javnostjo in obveščanje potrošnikov v zvezi z mlekom in mlečnimi proizvodi. Pri tem ukrepu je šlo med drugim za:

(a) obveščanje potrošnikov o hranilni vrednosti in splošnih lastnostih mlečnih proizvodov;

(b) splošne informacije o pravilih označevanja ali znakih kakovosti za mleko in mlečne proizvode;

(c) zagotavljanje predavateljev ali informacijskih mest za zgoraj navedene teme na prireditvah za potrošnike (mednarodni dan mleka);

(d) izvajanje usposabljanj in znanstvenih kongresov na temo mleka in mlečnih proizvodov v prehrani ali udeležbo na teh usposabljanjih in simpozijih;

(e) organizacijo prireditev in prikaz celotnega sektorja mleka na sejmih (prireditev Landwirtschaftliches Hauptfest).

(43) Ukrep je koordiniralo združenje Milchwirtschaftliche Verein Baden-Württemberg (MVBW). Tehnično izvajanje ukrepa je prevzelo združenje MVBW samo ali tretja oseba, ki jo je pooblastilo.

(44) Nemčija v svojem mnenju z dne 20. septembra 2013 ([11]) vztraja pri stališču, da ta ukrep ni državna pomoč, ker ne gre za dajanje prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga.

(45) Podredno se utemeljuje ([12]), da ukrepi vsebinsko ustrezajo določbam takrat veljavnih smernic Skupnosti in se načeloma lahko štejejo za zagotavljanje strokovne podpore v skladu s točko 14.1 smernic Skupnosti o državni pomoči v kmetijskem sektorju ([13]) (v nadaljnjem besedilu: smernice Skupnosti 2000–2006). Ukrepi so bili namenjeni za splošno, zelo razširjeno objavo aktualnih znanstvenih dognanj o lastnostih mleka in mlečnih proizvodov.

(46) Nemčija navaja, da ukrepi „splošni odnosi z javnostjo“ niso omejeni na določeno skupino, temveč na splošno podpirajo celotni sektor mleka. S tem so pogoji, navedeni v točki 14.2 smernic Skupnosti, izpolnjeni. V skladu s točko 14.3 smernic Skupnosti 2000–2006 je dovoljena pomoč za kritje stroškov v višini do 100 %. Višina pomoči je bila pod mejno vrednostjo v skladu s točko 14.3 v višini 100 000 EUR na upravičenca za triletno obdobje.

BB 1

(47) Dežela Brandenburg je v okviru ukrepa „izboljšanje higiene“ subvencionirala stroške izobraževanja in usposabljanja. Pri tem je bil poudarek na zdravju živali, izboljšanju higiene pri molži in kakovosti surovega mleka ter na analizi zmanjšane učinkovitosti. Izvajanje ukrepa je bilo preneseno na združenje Landeskontrollverband Brandenburg (LKVB). Najvišja stopnja pomoči ni presegla 60 % upravičenih stroškov.

(48) Nemčija je v sporočilu z dne 20. septembra 2013 trdila ([14]), da je ukrep „izboljšanje higiene“ za obdobje od leta 2001 do leta 2006 združljiv z notranjim trgom. Ponudbe svetovanja niso omejene na določene skupine, temveč so bile na voljo vsem proizvajalcem mleka v deželi Brandenburg. Posamezna podjetja niso bila v ugodnejšem položaju. Ukrep je mogoče uvrstiti v tretjo alineo točke 13.2 smernic Skupnosti 2000–2006 (kritje stroškov za izobraževanje in usposabljanje zaposlenih v zvezi z uporabo sistemov zagotavljanja kakovosti).

([10]) Str. 38.
([11]) Str. 43.
([12]) Str. 47.
([13]) UL C 28, 1.2.2000, str. 2.
([14]) Str. 39–40.

(49) Nemški organi so v sporočilu z dne 27. februarja 2015 ponovili, da so vsi proizvajalci mleka v deželi načeloma imeli možnost koristiti zadevno svetovanje (kompleksno in specialno svetovanje). Nemčija navaja, da gre pri pomoči za sorazmerno financiranje s fiksnimi zneski 161,19 EUR na obrat pri kompleksnem svetovanju oziroma 144,62 EUR na obrat pri specialnem svetovanju. Tako ne more priti do prekoračitve zneska 100 000 EUR na obrat za triletno obdobje. Po navedbah nemških javnih organov navedene vrednosti temeljijo na letu 2006, vendar so zneski v drugih letih podobni navedenim vrednostim. Poleg tega Nemčija trdi, da gre pri končnih upravičencih (mlekarski obrati/proizvajalci mleka) za MSP.

BB 3

(50) Dežela Brandenburg je do konca leta 2007 subvencionirala zagotavljanje informacij o gospodarskih vprašanjih ter posredovanje na novo pridobljenih informacij in spoznanj o vprašanjih s področja mlekarstva v zvezi z zakonodajo o mleku, politiko na področju mleka, mlečnostjo in kakovostjo mleka, krmljenjem in rejo, spodbujanjem, zaščito pred živalskimi kužnimi boleznimi itd. Potekalo ni niti individualno svetovanje niti izobraževanje posameznih oseb. Izvajanje je bilo preneseno na združenje Landesvereinigung der Milchwirtschaft Brandenburg-Berlin e. V. (LVMB) in združenje Landesbauernverband Brandenburg e.V. (LBV).

(51) Nemčija v svojem mnenju z dne 20. septembra 2013 ([15]) še vedno meni, da je zgoraj navedeni ukrep združljiv z notranjim trgom. Po njenem mnenju ga je mogoče dodeliti smernicam Skupnosti 2000–2006, in sicer kot zagotavljanje strokovne podpore v skladu s točko 14.1. S tem ukrepom naj bi se izboljšali učinkovitost in profesionalnost kmetijstva v Skupnosti, dolgoročno pa naj bi ukrep tako dolgoročno prispeval h gospodarski sposobnosti preživetja sektorja.

(52) Deželna tekmovanja v molži in kakovosti, ki jih organizira LVMB, je mogoče uvrstiti v četrto alineo točke 14.1. kot „prirejanje tekmovanj“.

(53) Nemčija v sporočilu z dne 27. februarja 2015 trdi, da so bila na tekmovanjih odlikovana zaslužna podjetja dežele Brandenburg v zvezi s pobudo IGW, posledično pa se je z njimi seznanila širša javnost. V ta namen so bila v letu 2006 prek združenja LVMB uporabljena sredstva v višini približno 463 EUR, ki so izhajala iz dajatve na mleko ([16]).

(54) V okviru projekta združenja LBV „svetovanje za proizvajalce mleka“ je referent združenja LBV za mleko izvedel svetovanje za vse udeležene v sektorju mleka. Šlo je za sorazmerno financiranje v okviru podpore projekta iz sredstev dajatve na mleko. V skladu s predloženimi dokumenti je združenje LBV v letu 2006 za ta namen iz deželnih sredstev prejelo pomoč v višini 20 000 EUR. Po navedbah Nemčije je bil postopek tudi v predhodnih letih podoben.

(55) Pomoč ni bila omejena na določene skupine. Udeležba na navedenih poklicnih tekmovanjih je bila omogočena vsem zadevnim osebam na predmetnem področju sektorja mleka. Iz tega sledi, da so bili pogoji iz točke 14.2 smernic Skupnosti 2000–2006 izpolnjeni.

HE 2

(56) Dežela Hessen je finančno podporo odobrila združenju Landesvereinigung für Milch und Milcherzeugnisse Hessen e.V. (LVMH) za ukrep „usposabljanje za proizvajalce, ki ga izvaja ekipa za inovacije“. V okviru tega ukrepa je ekipa za inovacije združenja LVMH pripravila znanstvene informacije za strokovne članke in usposabljanja. To je vključevalo zbiranje in združevanje informacij, prenos znanja prek znanstvenih člankov ter usposabljanja za kmete in delavce na kmetijskih gospodarstvih.

(57) Nemčija trdi, da je bil vpliv na konkurenčne pogoje majhen ([17]). Iz tega izhaja, da se lahko pomoč do najvišje dovoljene stopnje 100 % odobri za kritje stroškov za natančno opisane dejavnosti, zlasti za izobraževanje in usposabljanje. Stroški, upravičeni do financiranja, bi lahko zajemali dejanske stroške organiziranja programa usposabljanja, potne stroške in dnevnice ter stroške zagotavljanja nadomeščanja med odsotnostjo kmeta ali delavcev na kmetijskem gospodarstvu. V obravnavanem primeru gre za usposabljanje za kmete v zvezi z zgoraj opisanimi temami, s čimer so bile izpolnjene zahteve iz točke 14.1 smernic Skupnosti 2000–2006.

([15]) Str. 40–41.
([16]) Sporočilo z dne 27. februarja 2015, str. 47.
([17]) Sporočilo v septembru 2013, str. 41–42.

(58) Prav tako so izpolnjeni pogoji iz točke 14.2, saj je bila na podlagi objektivno določenih meril udeležba na usposabljanjih načeloma omogočena vsem fizičnim in pravnim osebam na zadevnem področju. Najvišja dovoljena meja 100 000 EUR pri pomoči v višini približno 125 EUR na upravičenca v obdobju treh let ni bila prekoračena (točka 14.3).

HE 3

(59) Dežela Hessen je finančno podporo odobrila za odnose z javnostjo v zvezi z ozaveščanjem potrošnikov o mleku in mlečnih proizvodih, vključno z njihovimi hranilnimi vrednostmi in možnostmi uporabe. Ekipa združenja LVMH za prehrano je razširjala znanstvena dognanja v splošno razumljivi obliki, organizirala informativne prireditve ter kampanje in PR-ukrepe (ki niso bili usmerjeni na posamezna podjetja) v obliki letakov, brošur, izročkov, receptov ali plakatov v zvezi s proizvodnjo mleka ter obdelavo in predelavo mleka in mlečnih proizvodov.

(60) Nemčija je v svojem mnenju z dne 20. septembra 2013 ([18]) trdila, da pri ukrepu HE 3 ne gre za državno pomoč, ker ni šlo za dajanje prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga. Pri ukrepu naj bi šlo „izključno za ozaveščanje potrošnikov“. Podredno je Nemčija navedla, da je pomoč združljiva z notranjim trgom.

(61) Ukrep bi bilo treba, če bi se v nasprotju z mnenjem Nemčije štel za pomoč, vsekakor šteti za skladnega s takratno prakso odločanja in s tem za vsebinsko skladnega z zakoni. Ukrep ni omejen na določeno skupino, temveč na splošno podpira celotni sektor mleka. S tem so pogoji, navedeni v točki 14.2 smernic Skupnosti 2000–2006, izpolnjeni. V skladu s točko 14.3 smernic Skupnosti 2000–2006 je dovoljena pomoč za kritje stroškov v višini do 100 %. Dejanska višina subvencij je bila močno pod veljavno mejno vrednostjo 100 000 EUR na upravičenca v obdobju treh let (točka 14.3 smernic Skupnosti 2000–2006). V deželi Hessen je bilo v obdobju 2001–2006 približno 6 000 aktivnih mlečnih živinorejcev, kar v obravnavanem obdobju v povprečju pomeni približno 170 EUR na upravičenca.

HE 9

(62) Dežela Hessen je odobrila finančno podporo združenju LVMH za ukrep „usposabljanje za mlade mlečne živinorejce“. S tem ukrepom naj bi se izboljšala usposobljenost mladih mlečnih živinorejcev. Stroški, upravičeni do financiranja, so zajemali dejanske stroške organiziranja programa usposabljanja, potne stroške in dnevnice ter stroške zagotavljanja nadomeščanja med odsotnostjo kmeta ali delavcev na kmetijskem gospodarstvu.

(63) Nemčija je v svojem mnenju z dne 20. septembra 2013 ([19]) trdila, da je vpliv na konkurenčne pogoje majhen. Iz tega izhaja, da se lahko taka pomoč odobri do najvišje dovoljene stopnje 100 % za kritje stroškov za natančno opisane dejavnosti, zlasti za izobraževanje in usposabljanje. Opisani ukrep je mogoče uvrstiti pod točko 14.1 smernic Skupnosti 2000–2006, saj gre konec koncev že po samem besedilu za tam opisano spodbujanje izobraževanja in usposabljanja.

(64) Pri ukrepu gre za klasična usposabljanja v sektorju mleka, ki so bila načeloma na voljo vsem proizvajalcem in so ustrezala določbam v točki 14.2 smernic Skupnosti 2000–2006. V teh primerih je dovoljena pomoč, ki pokriva 100 % stroškov. Višina pomoči ob skupnih stroških v obdobju od leta 2001 do 2006 v višini približno 35 000 EUR ne dosega mejnega zneska 100 000 EUR na upravičenca v obdobju treh let (točka 14.3 smernic 2000–2006).

NI 5

(65) Spodnja Saška je združenju Landesvereinigung der Milchwirtschaft Niedersachsen e.V. (LVMN) odobrila finančno podporo za udeležbo na sejmih in razstavah ter za pripravo znanstvenih dognanj v preprosto razumljivi obliki. V zvezi s tem so bili subvencionirani stroški za najem in opremo razstavnih prostorov ter stroški objave objektivnih informacij (brošure, recepti itd.) o mleku in mlečnih proizvodih, vključno z njihovimi hranilnimi vrednostmi in možnostmi uporabe, ter o pridelavi mleka v Spodnji Saški. Ukrep je koordiniralo združenje LVMN. Tehnično izvajanje ukrepa je prevzelo združenje samo ali tretja oseba, ki jo je pooblastilo.

([18]) Str. 43–47.
([19]) Str. 43–47.

(66) Nemčija je v svojem mnenju z dne 20. septembra 2013 ([20]) navedla, da je mogoče ukrep uvrstiti v četrto alineo (prirejanje tekmovanj, razstav in sejmov) točke 14.1 smernic Skupnosti 2000–2006. Jedro ukrepa naj bi bilo subvencioniranje sejemske stojnice združenja LVMN. V zvezi s tem naj bi šlo po mnenju Nemčije za dovoljeno in s pravom Skupnosti združljivo pomoč, če so izpolnjeni tudi pogoji iz točk 14.2 in 14.3.

(67) Po mnenju Spodnje Saške so tozadevne zahteve izpolnjene, saj je s skupnim razstavnim prostorom ukrep koristil vsem obratom za pridelavo mleka (povprečje 2001–2006: približno 17 500 obratov). S tem je po eni strani zagotovljeno, da je bil ukrep dostopen vsem obratom za pridelavo mleka (točka 14.2 smernic Skupnosti 2000–2006) in da pomoč ni presegla zneska 100 000 EUR na upravičenca v obdobju 3 let (točka 14.3 smernic Skupnosti 2000–2006).

NI 6 (2001–2003)

(68) Poleg tega je Spodnja Saška odobrila finančno podporo za udeležbe predelovalnih podjetij na sejmih. Nemčija je trdila, da je podpora, odobrena v letih 2001–2006, izpolnjevala pogoje iz točke 14.1 smernic Skupnosti 2000–2006. Od 26. novembra 2003 je bil ukrep podprt z odobreno državno pomočjo N 200/2003, ki je veljala do 31. decembra 2008 in je omogočala intenzivnost pomoči v višini največ 50 % oziroma najvišji znesek pomoči 70 000 EUR na upravičenca v obdobju treh let.

(69) Nemčija je v svojem mnenju z dne 20. septembra 2013 ([21]) trdila, da je ukrep zajemal izključno pomoči podjetjem na področju predelave in trženja (mlekarne) za udeležbo na sejmih in razstavah. V zvezi s tem za presojo tega ukrepa ni merodajna peta alinea točke 14.1 (kot se domneva v sklepu Komisije o začetku postopka), temveč četrta alinea točke 14.1. Na tej podlagi naj bi se pomoč tudi za obdobje 2001–2003 štela za združljivo z notranjim trgom.

(70) Nemški organi so za upoštevno obdobje (od 1. januarja 2002 do 26. novembra 2003) ([22]) v svojem mnenju z dne 27. februarja 2015 trdili, da je bil ukrep NI 6 na voljo vsem podjetjem na področju predelave in trženja mlečnih proizvodov in da se je dodeljeval po objektivnih merilih. Poleg tega ukrep ni bil vezan na članstvo v organizaciji proizvajalcev ali drugi kmetijski organizaciji.

(71) Glede na isto mnenje je najvišja intenzivnost pomoči pri tem ukrepu znašala 48 %. V navedenem obdobju je zgolj eno podjetje (Nordmilch eG) v okviru predmetnega ukrepa prejelo skupni znesek državne pomoči, ki je presegal 100 000 EUR. Po navedbah nemških organov subjekta Nordmilch eG ni mogoče opredeliti kot MSP. Zato se preverja zahteva za vračilo te individualne pomoči.

NI 7

(72) Spodnja Saška je odobrila finančno podporo za splošne informacijske ukrepe za potrošnike v zvezi z mlekom kot živilom. Prejemnik podpore je bilo združenje LVMN, po naročilu katerega je bilo izdelano informacijsko gradivo.

(73) Nemčija je v svojem mnenju z dne 20. septembra 2013 ([23]) trdila, da pri ukrepu „splošni odnosi z javnostjo“ ne gre za državno pomoč, saj ni šlo za dajanje prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga.

(74) Nemčija je navedla ([24]), da naj bi ukrep vsebinsko ustrezal določbam takrat veljavnih smernic Skupnosti in da se lahko načeloma obravnava kot zagotavljanje strokovne podpore v skladu s točko 14.1 smernic Skupnosti 2000–2006, saj je namenjen splošnemu razširjanju aktualnih znanstvenih dognanj ter splošnemu posredovanju informacij o lastnostih mleka in mlečnih proizvodov.

(75) Po navedbah Nemčije celoten ukrep ni bil omejen na določeno skupino, temveč je na splošno podpiral celotni sektor mleka. S tem so bili pogoji, navedeni v točki 14.2 smernic Skupnosti 2000–2006, izpolnjeni.

([20]) Str. 55.
([21]) Str. 56.
([22]) Nemški organi so v zvezi s tem zagotovili, da v letu 2001 (v obdobju, upoštevanem za postopek preiskave v glavni stvari) niso bile prevzete nobene pravno zavezujoče obveznosti do prejemnikov pomoči.
([23]) Str. 43.
([24]) Str. 58–59.

(76) Po navedbah Nemčije je vrednost subvencije močno pod mejno vrednostjo iz točke 14.3 v višini 100 000 EUR na upravičenca v obdobju treh let. Če izhajamo iz tega, da je bilo v zgoraj navedenem obdobju v Spodnji Saški v povprečju približno 17 500 proizvajalcev mleka in da skupna vrednost znaša približno 6,9 milijona EUR, je bilo za ukrep NI 7 v celotnem obdobju dodeljenih približno 395 EUR na upravičenca.

NW 4 in NW 5

(77) Dežela Severno Porenje – Vestfalija je odobrila finančno podporo za informativne prireditve in akcije splošnega ozaveščanja potrošnikov ter akcije v zvezi z uporabo mleka in mlečnih proizvodov, pa tudi z njihovimi splošnimi lastnostmi (podukrep NW 4). Prejemniki pomoči so bili združenje Landesvereinigung der Milchwirtschaft Nordrhein-Westfalen e.V. (LVMNRW) ter kmetijski združenji Porenje in Westfalen-Lippe.

(78) Dežela Severno Porenje – Vestfalija je poleg tega odobrila finančno podporo za prireditve za izmenjavo znanja med proizvajalci mleka v zvezi z vprašanji mlekarstva (podukrep NW 5).

(79) Subvencionirani so bili stroški za organizacijo in izvedbo prireditev, svetovanje in ozaveščanje ter usposabljanja v zvezi z vprašanji mlekarstva. Intenzivnost pomoči je znašala do 30 %.

(80) Nemčija je v svojem mnenju z dne 20. septembra 2013 ([25]) trdila, da pri ukrepih NW 4 in NW 5 ne gre za dajanje prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, saj sta bila ta ukrepa namenjena splošni javnosti. Iz tega izhaja, da teh dveh ukrepov tudi ni mogoče šteti za tehnično podporo. Poleg tega pri nobenem od ukrepov morebitne ugodnosti niso vsebinsko in geografsko selektivne.

(81) Nemški organi v svojem mnenju z dne 27. februarja 2015 navajajo, da so skupni letni izdatki za ukrep NW 4 v obdobju 2001–2006 znašali od 335 200 EUR do 497 800 EUR. Če je bilo v istem obdobju približno 10 000 obratov mlečne živinoreje, to pomeni med 33,52 EUR in 49,78 EUR na upravičenca letno. Ob letnih izdatkih v višini 14 000 EUR znaša znesek za ukrep NW 5 približno 1,4 EUR na upravičenca in na leto.

NW 6

(82) Dežela Severno Porenje – Vestfalija je odobrila finančno podporo za zbiranje pomembnih podatkov, ki so prispevali k preglednosti trga. Upravičeni so bili stroški za zbiranje, ovrednotenje in objavo ustreznih podatkov o trgu mleka, ki so nastali združenju mlečne industrije LVMNRW. Rezultati so bili objavljeni kot sporočila in tržna poročila, na voljo pa so bili vsem in brezplačno. Prispevali so k preglednosti trga, namenjeni pa so bili dajanju objektivnih in znanstvenih informacij ter izmenjavi znanja med podjetji v sektorju mleka.

(83) Nemčija je v svojem mnenju z dne 20. septembra 2013 ([26]) trdila, da ta ukrep ni vsebinsko in geografsko selektiven. Podredno je bilo navedeno, da so bile upoštevane zahteve smernic Skupnosti glede združljivosti.

(84) Upravičenci so kmetje, skupine proizvajalcev in vsi udeleženci v sektorju mleka ([27]).

(85) Nemčija v svojem mnenju z dne 27. februarja 2015 navaja, da so skupni letni izdatki za ukrep NW 6 v obdobju 2001–2006 znašali od 139 400 EUR do 155 900 EUR. Če je bilo v istem obdobju približno 10 000 obratov mlečne živinoreje, to pomeni od 13,94 EUR do 15,59 EUR na upravičenca letno.

RP 1 in SL 2

(86) Deželi Porenje – Pfalška in Posarje sta finančno podporo odobrili za obveščanje potrošnikov, vključno z razširjanjem znanstvenih dognanj v splošno razumljivi obliki, za splošne objektivne informacije o proizvodih, njihovih hranilnih vrednostih in priporočeni uporabi. Upravičeni so bili stroški za udeležbo na sejmih in razstavah, potni stroški, stroški za objave, najemnine na razstavah, simbolične nagrade v vrednosti do 250 EUR za posamezno nagrado in nagrajenca.

([25]) Str. 70–74.
([26]) Str. 76.
([27]) Sporočilo v februarju 2013.

(87) Oglaševalski ukrepi ([28]) ali ukrepi, namenjeni proizvodom posameznih podjetij, so bili iz financiranja izključeni. Koordinacijo in tehnično izvajanje ukrepa sta vodili združenji Milchwirtschaftliche Arbeitsgemeinschaft Rheinland-Pfalz e.V. (MILAG) in Landesvereinigung der Milchwirtschaft des Saarlandes e.V. (LVMS).

(88) Nemčija je v svojem mnenju z dne 20. septembra 2013 ([29]) trdila, da pri teh ukrepih ne gre za državno pomoč, saj ne gre za dajanje prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga. Po mnenju Nemčije so ti ukrepi „izključno ozaveščanje potrošnikov“. Podredno je Nemčija navedla, da so pomoči združljive z notranjim trgom: točka 8 smernic Skupnosti o državni pomoči za oglaševanje kmetijskih proizvodov naj bi konkretizirala ukrepe, ki spadajo med komercialne strokovne podpore v kmetijskem sektorju v smislu točke 14 smernic Skupnosti 2000–2006.

(89) Iz prakse odločanja Komisije v letih 2000–2006, ki se je izvajala na različnih področjih proizvodov in za različne države članice, izhaja, da Komisija izvajanje ukrepov, primerljivih s tu obravnavanimi, v navedenem obdobju šteje za vsebinsko skladno z zakoni in upravičeno.

(90) Dalje je Nemčija navedla, da bi bilo treba ukrepa RP 1 in SL 2, če bi se v nasprotju z mnenjem Nemčije štela za pomoč, vsekakor šteti za skladna s takratno prakso odločanja in s tem za vsebinsko skladna z zakoni. Po navedbah Nemčije celotni ukrepi „splošni odnosi z javnostjo“ niso bili omejeni na določeno skupino, temveč so na splošno podpirali celotni sektor mleka. S tem so bili pogoji, navedeni v točki 14.2 smernic Skupnosti 2000–2006 izpolnjeni. V skladu s točko 14.3 se lahko s subvencijami zagotovi kritje stroškov do 100 %.

(91) Nemčija je v sporočilu z dne 27. februarja 2015 trdila, da je bil odobreni skupni znesek pomoči za obdobje treh let pod zgornjo mejo 100 000 EUR na upravičenca, kar pomeni od 46 EUR do 73 EUR na leto in na upravičenca ([30]).

RP 5 in SL 5

(92) Deželi Porenje – Pfalška in Posarje sta odobrili finančno podporo za strokovno svetovanje ter programe usposabljanja za proizvajalce mleka za izboljšanje higiene tehnike molže in kakovosti dobavljenega mleka (podukrepa RP 5 in SL 5). Subvencionirani so bili dokazani stroški svetovanja do najvišje vrednosti 75 000 EUR na leto v deželi Porenje – Pfalška in do 15 000 EUR na leto v deželi Posarje. Stalne storitve svetovanja so bile iz financiranja izključene. Koordinacijo in tehnično izvajanje ukrepov sta vodili združenji Landeskontrollverband Rheinland-Pfalz e.V. (LKVRP) in LVMS.

(93) Nemčija je v svojem mnenju z dne 20. septembra 2013 ([31]) trdila, da so bili specialno svetovanje o tehnikah molže in ukrepi za izboljšanje kakovosti surovega mleka v deželah Porenje – Pfalška in Posarje tudi za obdobje od leta 2001 do leta 2006 združljivi z notranjim trgom.

(94) Cilj ukrepov je bil, da se zadevnim proizvajalcem mleka po ugotovitvi težav (npr. povečanje števila somatskih celic) v okviru preverjanja kakovosti dobavljenega mleka priložnostno ponudijo specialno svetovanje o tehnikah molže ter ustrezni koncepti svetovanja in usposabljanja ob udeležbi veterinarjev za izboljšanje zdravstvenega stanja vimen in s tem kakovosti surovega mleka. Ta ponudba je bila na voljo vsem proizvajalcem mleka v deželah Porenje – Pfalška oziroma Posarje. Članstvo v združenju LKVRP oziroma LVMS ni bilo potrebno. Financiranje stalnih storitev svetovanja ali storitev svetovanja, ki se koristijo v rednih časovnih intervalih (npr. davčno svetovanje ali pravna pomoč, oglaševanje), je bilo izključeno.

(95) Nemčija trdi, da zato gre za subvencionirano storitev. Neposredna plačila kmetom se niso izvajala.

([28]) Pravna podlaga za oglaševalske ukrepe v deželi Porenje – Pfalška je določena v odločbi o državni pomoči N 381/2009 „ukrepi kmetijske promocije v deželi Porenje – Pfalška“.
([29]) Str. 43.
([30]) Sporočilo z dne 27. februarja 2015, str. 48.
([31]) Str. 80.

(96) Po mnenju dežele Porenje – Pfalška subvencioniranje svetovanja po tretji alinei točke 14.1 smernic Skupnosti 2000–2006 ni vezano na razširjanje novih metod. Nanj pa je nesporno vezano financiranje „drugih dejavnosti za razširjanje novih metod“ po peti alinei točke 14.1 smernic Skupnosti 2000–2006. Poleg tega je pri ukrepu izrecno izključeno financiranje stalnih storitev svetovanja ali storitev svetovanja, ki se koristijo v rednih časovnih intervalih.

(97) Pogoji iz točk 14.2 in 14.3 smernic Skupnosti 2000–2006 so po mnenju Nemčije izpolnjeni, saj članstvo v združenju LKVRP ali pri ponudniku svetovanja ni potrebno.

(98) Nemčija je zatrdila, da skupni znesek državne pomoči na upravičenca v obdobju treh let ni presegel 100 000 EUR. Na leto je svetovanje koristilo približno 300 proizvajalcev mleka v deželi Porenje – Pfalška in približno 100 v deželi Posarje. Glede na zagotovljena letna sredstva v deželi Porenje – Pfalška v višini približno 59 000 EUR in v deželi Posarje v višini približno 13 000 EUR je povprečna subvencija na upravičenca znašala približno 197 EUR v deželi Porenje – Pfalška in 130 EUR v deželi Posarje.

(99) Upravičenci so bili kmetje (MSP) in skupine proizvajalcev.

TH 3 in TH 4

(100) Turingija je finančno podporo odobrila za udeležbo združenja Landesvereinigung Thüringer Milch e.V. (LVTM) na strokovnih in potrošniških razstavah (prireditev Grüne Tage Thüringen) ter strokovne kongrese, ki jih je združenje LVTM izvedlo za razširjanje znanstvenih informacij (prireditev Thüringer Milchtag) (podukrep TH 3).

(101) Poleg tega je bila financirana objava objektivnih informacij o proizvajalcih iz regije (splošni odnosi z javnostjo, mednarodni dan mleka ali mlečna kraljica Turingije) (podukrep TH 4).

(102) Upravičeni so bili materialni stroški in stroški osebja. Prejemnik pomoči je bilo združenje LVTM.

(103) Nemčija je v svojem mnenju z dne 20. septembra 2013 ([32]) navedla, da je treba ukrep TH 3 šteti za združljiv z notranjim trgom (točka 14.1. smernic Skupnosti 2000–2006). S tem ukrepom naj bi se izboljšali učinkovitost in profesionalnost kmetijstva v Skupnosti, dolgoročno pa naj bi tako ukrep prispeval h gospodarski sposobnosti preživetja sektorja.

(104) Izvedbo strokovnih kongresov za razširjanje znanstvenih informacij (npr. dan mleka v Turingiji) je mogoče uvrstiti pod tretjo alineo „honorarji za svetovanje“ pod točko 14.1 smernic Skupnosti 2000–2006. Udeležba na strokovnih in potrošniških razstavah za prikaz sektorja mleka v Turingiji (npr. prireditev Grüne Tage Thüringen) spada pod četrto alineo točke 14.1. (prirejanje tekmovanj, razstav in sejmov).

(105) Nemčija je navedla, da celotni ukrep ni bil omejen na določeno skupino, temveč je na splošno podpiral celotni sektor mleka (točka 14.2 smernic Skupnosti 2000–2006). Odobreni znesek pomoči na upravičenca v obdobju treh let ni presegal 100 000 EUR.

(106) Dalje je Nemčija v svojem mnenju z dne 20. septembra 2013 ([33]) trdila, da gre pri ukrepu TH 4 za „splošne odnose z javnostjo“. Ta ukrep je bil namenjen za zelo razširjeno objavo aktualnih znanstvenih dognanj o lastnostih mleka in mlečnih proizvodov, zato gre za tehnično podporo v smislu točke 14.1 smernic Skupnosti 2000–2006. Dejavnosti združenja Landesvereinigung Thüringer Milch e.V. je mogoče uvrstiti med honorarje za svetovanje po tretji alinei točke 14.1 smernic Skupnosti 2000–2006.

(107) Izdatki za vse stojnice in za potrošniške kampanje na sejmih spadajo pod četrto alineo točke 14.1 smernic Skupnosti 2000–2006 (prirejanje tekmovanj, razstav in sejmov). Prireditve z multiplikativnim učinkom, ki razširjajo nove metode in spoznanja, je mogoče uvrstiti pod peto alineo (druge aktivnosti za razširjanje novih metod).

(108) Celoten ukrep ni omejen na določeno skupino, temveč na splošno podpiral celotni sektor mleka (točka 14.2 smernic Skupnosti 2000–2006).

([32]) Str. 82.
([33]) Str. 83.

(109) Odobreni znesek pomoči na upravičenca v obdobju treh let ni presegel 100 000 EUR.

TH 9 in TH 10

(110) Turingija je finančno podporo odobrila za usposabljanje zaposlenih v mlekarskih obratih (podukrep TH 9) in za spodbujanje poklicnih tekmovanj (podukrep TH 10).

(111) Ukrepi usposabljanja so bili namenjeni zaposlenim v mlekarskih obratih, njihov cilj pa je bil izboljšati usposobljenost kmetijskih delavcev (dokazilo o strokovnem znanju „pridelava mleka“). Izvajanje ukrepa je vodilo združenje Verein Landvolksbildung Thüringen (VLT).

(112) Drugi ukrep je financiral izvedbo poklicnih tekmovanj na področjih vzreje živali in pridelave mleka. Tekmovanja sta organizirali združenji Thüringer Landjugendverband e.V. (TLJV) in Thüringer Melkergemeinschaft e.V. (TMG). Financirani so bili stroški priprave in izvedbe tekmovanj ter udeležba na tekmovanjih nad ravnjo dežel.

(113) Nemčija je v svojem mnenju z dne 20. septembra 2013 ([34]) v zvezi s podukrepom TH 9 trdila, da so bili ukrepi usposabljanja namenjeni zaposlenim v obratih, ki redijo krave mlekarice. Nosilec ukrepov usposabljanja je združenje Verein Landvolkbildung Thüringen. Izplačila je treba obravnavati kot plačilo združenju za dejansko opravljene storitve, ki so bile izračunane in izplačane po tržnih pogojih.

(114) Zato je Nemčija vztrajala pri mnenju, da ni podan dejanski stan državne pomoči v skladu s členom 107 PDEU. Tudi v zvezi s ponudbo usposabljanja za zaposlene prav tako ni podan dejanski stan državne pomoči v skladu s členom 107 PDEU, saj ne gre za plačila, ki se nanašajo na podjetja.

(115) Podredno je bilo navedeno, da so pri tem ukrepu izpolnjeni pogoji iz točke 14 smernic Skupnosti 2000–2006. V obravnavanem primeru gre za usposabljanje za kmete v zvezi z zgoraj opisanimi temami, tako da so zahteve iz prve alinee točke 14.1 izpolnjene. Na podlagi objektivno določenih meril naj bi bila udeležba na usposabljanjih zgoraj opisanega tipa omogočena vsem zadevnim osebam, dejavnim na ustreznem območju. Iz tega sledi, da so pogoji iz točke 14.2 smernic Skupnosti 2000–2006 izpolnjeni. Najvišja dovoljena meja 100 000 EUR na upravičenca v obdobju treh let ni bila prekoračena (točka 14.3). Skupna vrednost pomoči v okviru tega podukrepa v treh letih ni presegla 100 000 EUR.

(116) Dalje je Nemčija v svojem mnenju z dne 20. septembra 2013 ([35]) v zvezi s podukrepom TH 10 trdila, da sta bili s tem ukrepom financirani organizacija in izvedba poklicnih tekmovanj na področjih vzreje živali in pridelave mleka. Nosilec tekmovanj je združenje TLJV oziroma TMG. Ti sta za organizacijo in izvedbo oziroma udeležbo na prireditvah nad ravnjo dežel prejeli nadomestilo, izračunano po tržnih pogojih.

(117) Ker se izplačila obravnavajo kot plačilo storitev, ki ustrezajo enakovrednim stroškom, ne gre za dajanje prednosti in tudi ne za upoštevnost z vidika zakonodaje o državni pomoči.

(118) Podredno je bilo navedeno, da so pri tem ukrepu izpolnjeni pogoji iz četrte alinee točke 14 smernic Skupnosti 2000–2006. Pomoč ni bila omejena na določene skupine. Na podlagi objektivno določenih meril je bila udeležba na poklicnih tekmovanjih zgoraj opisanega tipa omogočena vsem zadevnim osebam na ustreznem območju. Iz tega sledi, da so pogoji iz točke 14.2 smernic Skupnosti 2000–2006 izpolnjeni. Najvišja dovoljena meja v skladu s točko 14.3 smernic Skupnosti v višini 100 000 EUR na upravičenca na triletno obdobje ni bila prekoračena. Skupna vrednost pomoči v okviru tega podukrepa v treh letih ni presegla 100 000 EUR.

Tehnična podpora od leta 2007 naprej

RP 2

(119) Dežela Porenje – Pfalška je podjetjem za predelavo in trženje odobrila finančno podporo za udeležbo na prireditvah za izmenjavo znanja med podjetji, tekmovanjih, razstavah in sejmih (podukrep RP 2). Financiranje ni bilo omejeno na prvo udeležbo podjetja na določenem sejmu ali razstavi. Intenzivnost pomoči je bila omejena na 10 % dokazanih stroškov, toda največ 5 200 EUR na podjetje in prireditev.

([34]) Str. 84.
([35]) Str. 85.

(120) V skladu s točko 105 smernic Skupnosti o državni pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju 2007–2013 ([36]) (v nadaljnjem besedilu: „smernice 2007–2013“) morajo državne pomoči za zagotavljanje tehnične podpore v korist podjetij, dejavnih na področjih predelave in trženja kmetijskih proizvodov, izpolnjevati vse pogoje iz člena 5 Uredbe Komisije (ES) št. 70/2001 ([37]), ki ga je pozneje nadomestil člen 27(3) Uredbe Komisije (ES) št. 800/2008 ([38]). Temu ustrezno intenzivnost pomoči ne sme preseči 50 % upravičenih stroškov. Upravičeni stroški so stroški, ki nastanejo zaradi najema, postavljanja in upravljanja stojnice, ko se podjetje prvič udeleži določenega sejma ali razstave. V skladu s točko 106 smernic 2007–2013 se državna pomoč velikim podjetjem za kritje stroškov, ki spadajo pod točki 104 in 105, ne odobri.

(121) Ker Nemčija ni dokazala, da je izpolnjen vsak od zgoraj navedenih pogojev za tehnično podporo v zvezi s tem ukrepom, je Komisija v sklepu o začetku postopka izrazila dvom o njihovi združljivosti z notranjim trgom. Nemčija je bila v sklepu o začetku postopka pozvana, naj predloži izčrpno oceno posameznih ukrepov ob upoštevanju zgoraj navedenih meril in ustrezne dokumente, ki bodo podprli njene odgovore ([39]).

(122) Nemčija je v svojem mnenju z dne 20. septembra 2013 ([40]) pojasnila, da dežela Porenje – Pfalška upošteva pomisleke Komisije in da je določbe o subvencioniranju za prihodnje subvencije dopolnila s pogojem, da se sme financirati le prva udeležba podjetja na določenem sejmu ali razstavi. Nemčija trdi, da so s tem izpolnjeni pogoji iz oddelka IV. K smernic 2007–2013 v povezavi s členom 15(2) Uredbe (ES) št. 1857/2006 ([41]).

(123) Nemški organi so ob upoštevanju tega dodatnega pogoja na novo ovrednotili podprte projekte. V posameznih letih so se na ponovno udeležbo podjetja na določenem sejmu ali razstavi nanašala naslednja plačila.

Leto	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Število	2	2	1	1	2	1	2	3	3	6
Znesek v EUR	5 113	5 113	10 226	5 113	10 226	5 113	10 226	5 113	2 500	1 764

(124) Zvezno ministrstvo za prehrano in kmetijstvo je 30. junija 2016 Komisiji sporočilo (glej točko 16), da ukrep RP 2 v obdobju od leta 2007 naprej ni bil omejen na MSP. V okviru tega ukrepa sta pomoč prejeli tudi podjetji Hochwald Foods GmbH in MUH Arla eG.

(125) Nemčija je v svojem mnenju z dne 13. januarja 2017 pojasnila, da so se upravičeni stroški predmetnega podukrepa v obdobju od leta 2007 naprej nanašali izključno na postavitev sejemske stojnice. Drugi stroški v tem obdobju niso bili financirani.

([36]) UL C 319, 27.12.2006, str. 1.
([37]) Uredba Komisije (ES) št. 70/2001 z dne 12. januarja 2001 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe Evropske skupnosti pri pomoči za majhna in srednje velika podjetja (UL L 10, 13.1.2001, str. 33).
([38]) Uredba Komisije (ES) št. 800/2008 z dne 6. avgusta 2008 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive s skupnim trgom z uporabo členov 87 in 88 Pogodbe (Uredba o splošnih skupinskih izjemah) (UL L 214, 9.8.2008, str. 3) je bila s 1. julijem 2014 razveljavljena z Uredbo Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L 187, 26.6.2014, str. 1).
([39]) Točka 244 sklepa o začetku postopka.
([40]) Str. 77.
([41]) Ta uredba je bila s 1. julijem 2014 razveljavljena z Uredbo (EU) št. 702/2014 z dne 25. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju ter na podeželju za združljive z notranjim trgom z uporabo členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L 193, 1.7.2014, str. 1).

2.2 **Pomoč za izboljšanje kakovosti dobavljenega mleka (2001–2006)**

(126) Dežele Baden-Württemberg, Spodnja Saška in Turingija (podukrepi BW 10, BW 11, NI 1 in TH 5) so finančno podporo odobrile za izboljšanje kakovosti dobavljenega mleka s svetovanjem in izobraževanjem proizvajalcev mleka, oblikovanje in posodabljanje podatkovnih baz ter preverjanj proizvajalcev mleka v povezavi z uvedbo sistemov zagotavljanja kakovosti „upravljanje kakovosti mleka“ (QM-Milch) ([42]). Cilj ukrepov je bil izboljšati kakovost dobavljenega mleka. Financirana niso bila niti izobraževanja kontrolnega osebja za pridobitev specifičnih strokovnih znanj niti akreditacija odobrenih laboratorijev.

(127) Končni upravičenci teh podukrepov so bila kmetijska mala in srednja podjetja za pridelavo mleka v primarnem sektorju. Po podatkih Nemčije je bila pomoč na podlagi objektivno določenih meril na voljo vsem kmetom na ustreznem območju ([43]).

(128) Proračunska sredstva, porabljena v obdobju 2001–2011 (seštevek vseh zveznih dežel), so znašala skupno 3,3 milijona EUR.

(129) Glede na informacije, ki so jih predložili nemški organi, je intenzivnost pomoči v letih 2001–2011 znašala največ 100 % upravičenih stroškov. Nemški organi so navedli, da se je v deželi Baden-Württemberg financiranje ukrepa izteklo 31. decembra 2012, v Spodnji Saški in Turingiji pa je bilo omejeno do 31. decembra 2014.

(130) V sklepu o začetku postopka je bila Nemčija pozvana, naj predloži izčrpno oceno v skladu s smernicami Skupnosti 2000–2006 (predvsem točka 13.2 – največ 50 % upravičenih stroškov ali 100 000 EUR na upravičenca v obdobju treh let, odvisno od tega, kateri znesek je višji) ([44]).

BW 10 in BW 11

(131) Nemčija je v svojem mnenju z dne 20. septembra 2013 ([45]) trdila, da sta te ukrepe izvajali združenji Milchprüfring Baden-Württemberg (BW 10) in Milchwirtschaftlicher Verein Baden-Württemberg (BW 11).

(132) Po podatkih Nemčije so bili upravičenci ukrepa kmetijski obrati za pridelavo mleka (proizvajalci mleka), ki so se vključili v sistem zagotavljanja kakovosti QM-Milch.

(133) V primeru ukrepa BW 10 je izvedbo pregledov pri obratih za pridelavo mleka ([46]) in stroške prvega certificiranja (uvodni pregled kmetije, po potrebi naknadni pregled) financiral priznani certifikacijski organ.

(134) V primeru ukrepa BW 11 so bile financirane spremljajoče naloge obveščanja in svetovanja v povezavi z uvedbo sistemov zagotavljanja kakovosti ([47]). Po podatkih Nemčije se te storitve sorazmerno prištejejo proizvajalcem ob vstopu v sistem zagotavljanja kakovosti QM-Milch.

(135) Po podatkih Nemčije so skupni stroški znašali 478 575 EUR. V okviru vstopa v sistem zagotavljanja kakovosti v povezavi s prvim certificiranjem je bilo upravičenih 4 500 proizvajalcev mleka. Stroški na upravičenca so temu ustrezno znašali 106 EUR.

NI 1

(136) Spodnja Saška je finančno podporo odobrila za uvedbo sistema zagotavljanja kakovosti za proizvajalce mleka (ne za podjetja za predelavo in trženje). Izvajanje ukrepa je bilo preneseno na združenje LVMN.

([42]) QM-Milch je enoten zvezni medpodjetniški standard za pridelavo mleka, ki velja med proizvajalci mleka in mlekarnami in je bil priznan kot podlaga certificiranja za kontrolne organe.
([43]) Točka 66 v sklepu o začetku postopka.
([44]) Točka 253 v sklepu o začetku postopka.
([45]) Str. 11.
([46]) Mnenje z dne 20. septembra 2013, str. 12.
([47]) Mnenje z dne 20. septembra 2013, str. 12.

(137) Po navedbah iz mnenja Nemčije z dne 20. septembra 2013 ([48]) so bili pri tem v letih 2001–2005 financirani pripravljalni ukrepi za uvedbo sistema zagotavljanja kakovosti QM-Milch (predvsem storitve svetovanja za kmete, ki so želeli uvesti standard QM-Milch), od leta 2003 naprej pa pregledi kmetij, predvideni v okviru tega sistema zagotavljanja kakovosti. Poleg tega so bili od leta 2003 naprej vključeni tudi stroški za koordinacijo sistema zagotavljanja kakovosti in vzpostavitev podatkovne baze.

(138) Nemčija je v svojem mnenju z dne 20. septembra 2013 ([49]) trdila, da so bile državne pomoči na posameznega kmeta za storitve svetovanja s 50 % stroškov in zneskom 12,78 EUR na subvencionirani primer pod najvišjimi vrednostmi, navedenimi v točki 13.2 smernic Skupnosti 2000–2006. Za preglede kmetij, ki so se uvajali od leta 2003 naprej, je intenzivnost pomoči znašala 50 % stroškov in 35 EUR na posameznega kmeta v obdobju treh let.

(139) Nemčija je potrdila, da so kontrole v okviru pregledov kmetij izvajale tretje osebe oziroma so bile izvedene v imenu tretjih oseb. Neodvisna kontrolna institucija je bilo deželno kontrolno združenje Spodnje Saške Landeskontrollverband Niedersachsen.

TH 5

(140) Ukrep je bil uveden v letu 2004 ([50]). Izvajanje ukrepa je bilo preneseno na združenje Thüringer Verband für Leistungs- und Qualitätsprüfungen in der Tierzucht (TVLEV).

(141) Po podatkih Nemčije so bili s sredstvi iz dajatev poravnani stroški prvega certificiranja, za nujnega ponovnega pregleda po treh letih ter vzpostavitve in vzdrževanja podatkovnih baz. V obdobju 2004–2006 so bili proizvajalci subvencionirani samo v okviru prvega certificiranja. Povprečna državna pomoč, odobrena na posameznega proizvajalca, je pri tem znašala približno 83 EUR.

(142) Upravičenci tega ukrepa so bili proizvajalci mleka.

3. **RAZLOGI ZA ZAČETEK FORMALNEGA POSTOPKA PREISKAVE**

(143) V sklepu o začetku postopka je Komisija ugotovila, da so izpolnjeni vsi pogoji za obstoj državne pomoči ([51]).

(144) Komisija je začela postopek v skladu s členom 108(2) PDEU, ker je na podlagi takrat razpoložljivih informacij dvomila o tem, ali so določeni podukrepi združljivi z notranjim trgom (v zvezi s tem glej točko 18).

4. **MNENJE NEMČIJE O ZAČETKU FORMALNEGA POSTOPKA PREISKAVE**

(145) Mnenje nemških organov je bile Komisiji predloženo 20. septembra 2013, 27. februarja 2015 in 13. januarja 2017. Povzetek navedb nemških organov glede posameznih ukrepov je mogoče razbrati iz zgornjih opisov ukrepov (glej točko 2. „Opis ukrepov in mnenje nemških organov“).

5. **MNENJE ZAINTERESIRANIH STRANI O ZAČETKU FORMALNEGA POSTOPKA PREISKAVE**

(146) Med 6. in 18. februarjem 2014 je Komisija prejela deset mnenj zainteresiranih strani, ki se nanašajo na ukrepe, na katerih temelji ta sklep ([52]).

([48]) Mnenje z dne 20. septembra 2013, str. 50.
([49]) Str. 50.
([50]) Mnenje z dne 20. septembra 2013, str. 83–84.
([51]) Oddelek 3.3.
([52]) Komisija je prejela mnenje združenja Landesvereinigung der Milchwirtschaft Niedersachsen e. V., ki se nanaša na vse ukrepe, financirane iz sredstev dajatve na mleko, na splošno in ne le na tu obravnavane podukrepe. Deželno združenje je trdilo, da ne gre za državno pomoč. Izčrpen opis mnenj je mogoče najti v Sklepu Komisije (EU) 2015/2432 z dne 18. septembra 2015 o državni pomoči za preskuse kakovosti mleka v okviru Zakona o mleku in maščobah, ki jo je dodelila Nemčija – SA.35484 (2013/C) (ex SA.35484 (2012/NN)) (UL L 334, 22.12.2015, str. 23).

(147) Združenje Verband der Milcherzeuger Bayern e.V. (VMB) je v svojem mnenju z dne 6. februarja 2014, prejetih dne 13. februarja 2014, v zvezi z ukrepom BY 3 izrazilo začudenje glede tega, da so bili v sklepu o začetku postopka z vidika predpisov, ki urejajo državne pomoči, postavljeni pod vprašaj ukrepi, ki jih je združenje VMB izvajalo do leta 2006, medtem ko na ukrepe, izvajane od leta 2007 naprej, ni bilo nobenih pripomb. Združenje VMB je v zvezi s tem navedlo, da se glavne naloge in način njegove dejavnosti od leta 1954 niso spremenili in da združenje VMB od leta 1957 prejema sredstva iz „dajatve na mleko“. Poleg tega združenje VMB v svojem mnenju trdi, da pri storitvah, ki jih ponuja, ne gre za konkretno „tehnično podporo“ za posamezna podjetja, temveč za splošne strokovne in objektivne informacije, ki so v enaki meri dostopne vsem zainteresiranim stranem.

(148) Združenje Milchwirtschaftlicher Verein Allgäu-Schwaben e.V (MV) v svojem mnenju z dne 4. februarja 2014, ki ga je Komisija prejela 6. februarja, v zvezi z ukrepom BY 10 navaja, da je cilj tega ukrepa posredovanje znanja in izkušenj na področjih, pomembnih za sektor mleka (npr. v zvezi z določbami živilske zakonodaje), državnim in drugim ustanovam. V ta namen dobijo zaposleni ustanove MUVA dostop do panožno pomembnih informacij, ki jih nato obdelajo in posredujejo naprej (v obliki mnenj, predavanj in objav, zlasti zadevnim organom). Poleg izdajanja informativnih biltenov Muva (Muva-Newsletter), priloženih reviji Deutsche Molkereizeitung, se objavljajo pomembni prispevki za razširjanje informacij o zagotavljanju kakovosti (higiena, varnost proizvodnje). Po mnenju združenja MV gre za razširjeno dejavnost, katere rezultati niso v korist posameznih podjetij, temveč se z namenom usposabljanja posredujejo zlasti določenim organom.

(149) Združenje Landesvereinigung für Milch und Milcherzeugnisse Hessen e.V. (LVMH) je z dopisom z dne 4. februarja 2014, ki ga je Komisija prejela 11. februarja 2014, izrazilo stališče o ukrepih, ki jih je izvajalo (HE 2, HE 3 in HE 9). Najprej je pripomnilo, da v nasprotju z ugotovitvijo v prilogi k sklepu o začetku postopka Komisije med upravičence zadevnih ukrepov ne spadajo zgolj mlekarne, temveč celotni sektor mleka. Vsebinsko je združenje LVMH v zvezi z ukrepom HE 3 navedlo, da sta bili v ospredju splošnih odnosov z javnostjo obveščanje in ozaveščanje potrošnikov, pri čemer je ozaveščanje potrošnikov potekalo na nevtralni ravni, neodvisno od mlekarn.

V zvezi z ukrepom HE 2 („usposabljanje za proizvajalce, ki ga izvaja inovativna ekipa“) je združenje LVMH pripomnilo, da je bil njegov glavni poudarek na prenosu znanja. Aktualne informacije in rezultati preskušanj so bili združeni, pripravljeni za kmete ter posredovani v obliki prireditev s predavanji, strokovnih kongresov in usposabljanj.

Z ukrepoma HE 2 in HE 9 so se podpirale predvsem izobraževalne prireditve in usposabljanja za mlade delavce ter za kmete in zaposlene na kmetijskem gospodarstvu, pri čemer je bilo vsakemu kmetu ali delavcu na kmetijskem gospodarstvu omogočeno, da se udeleži usposabljanj pod enakimi pogoji.

(150) Združenji Landeskontrollverband Nordrhein-Westfalen e.V. in Landesvereinigung der Milchwirtschaft Nordrhein-Westfalen e.V. sta se s svojima dopisoma z dne 6. februarja 2014, ki ju je Komisija prejela 10. februarja 2014 oz. 11. februarja 2014, v zvezi z ukrepi, izvedenimi v Severnem Porenju – Vestfaliji, v celoti pridružili mnenju Nemčije z dne 20. septembra 2013.

(151) Prav tako sta se združenji Rheinischer Landwirtschafts-Verband e.V. in Westfälisch-Lippischer Landwirtschaftsverband e.V. v skupnem dopisu z dne 6. februarja 2014, ki ga je Komisija prejela 11. februarja 2014, v zvezi z ukrepom NW 5 pridružili sporočilu Nemčije z dne 20. septembra 2013.

(152) Združenje Landesvereinigung Thüringer Milch e.V. se je v svojem dopisu z dne 6. februarja 2014, ki ga je Komisija prejela 11. februarja 2014, v zvezi z ukrepi, izvedenimi v Turingiji, v celoti pridružilo mnenju Nemčije z dne 20. septembra 2013.

(153) Združenje Milchwirtschaftliche Arbeitsgemeinschaft Rheinland-Pfalz e.V. (MILAG) je v svojem mnenju z dne 10. februarja 2014, ki ga je Komisija prejela 14. februarja 2014, v zvezi z ukrepom RP 1 navedlo, da je ta splošnega značaja. Šlo naj bi za informacije o mleku kot živilu na splošno, pri čemer cilj ni odvrniti potrošnike od kupovanja mlečnih proizvodov drugih držav članic. Poleg tega se niso promovirale posamezne blagovne znamke ali proizvodi določenega podjetja / posameznega proizvajalca. Zato združenje MILAG meni, da pri tem

ukrepu negre za državno pomoč. Podredno združenje MILAG v svojem mnenju v zvezi z istim ukrepom navaja, da je ta ukrep vsekakor vsebinsko ustrezal določbam takrat veljavnih smernic Skupnosti in da se načeloma lahko obravnava kot zagotavljanje strokovne podpore v skladu s točko 14.1 smernic Skupnosti 2000–2006. Še zlasti je bil ukrep načeloma na voljo vsem potrošnikom in s tem tudi udeležencem na trgu sektorja mleka. Šlo je izključno za ozaveščanje potrošnikov, ta ukrep pa ne pomeni podpore podjetjem, ki predelujejo mleko, temveč naj bi bil namenjen splošnemu obveščanju potrošnikov.

V zvezi z ukrepom RP 2 združenje MILAG meni, da so z dopolnilnim pogojem financiranja, po katerem se lahko financira le prva udeležba podjetja na določenem sejmu ali razstavi, izpolnjeni ustrezni pogoji pravil o državni pomoči.

V zvezi z ukrepom RP 5 združenje MILAG navaja, da je bil ukrep usmerjen v to, da se zadevnim proizvajalcem mleka priložnostno ponudi specialno svetovanje o tehnikah molže. To ponudbo bi lahko koristili vsi proizvajalci mleka v deželi Porenje – Pfalška, pri čemer članstvo v deželnem kontrolnem združenju kot ponudniku svetovanja ni bilo potrebno. Financiranje stalnih storitev svetovanja ali storitev svetovanja, ki se koristijo v rednih časovnih intervalih, je bilo izključeno, prav tako se niso izvajala direktna plačila kmetom. Tako je ukrep tudi za obdobje od 28. novembra 2001 do 31. decembra 2006 združljiv z določbami o državni pomoči. Poleg tega po mnenju združenja MILAG subvencioniranje svetovanja po tretji alinei točke 14.1 smernic Skupnosti 2000–2006 ni vezano na razširjanje novih metod. Dalje združenje MILAG trdi, da v obdobju treh let ni bil presežen skupni znesek državne pomoči v višini 100 000 EUR na upravičenca. Povprečno financiranje na upravičenca na leto znaša 197 EUR.

(154) Združenje Milchprüfring Baden-Württemberg e.V. (MPBW) v svojem mnenju z dne 6. februarja 2014, ki ga je Komisija prejela 18. februarja 2014, izhaja iz tega, da pri ukrepu BW 10 ne gre za državno pomoč, vsekakor pa ne za dajanje prednosti.

(155) Združenje Milchwirtschaftlicher Verein Baden Württemberg e.V. (MVBW) se v svojem dopisu z dne 6. februarja 2014, ki ga je Komisija prejela 7. februarja 2014, v zvezi z ukrepoma BW4 in BW 11 opira na navedbe združenja MPBW in izhaja iz tega, da tudi pri teh dveh ukrepih ne gre za državno pomoč, vsekakor pa ne za dajanje prednosti.

6. **OCENA UKREPOV**

6.1 **Obstoj državne pomoči – uporaba člena 107(1) PDEU**

(156) Člen 107(1) PDEU določa, da je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdružljiva z notranjim trgom, kolikor prizadene trgovino med državami članicami.

6.1.1 *Pomoči, ki jih dodeli država, oziroma pomoči iz državnih sredstev*

(157) Nemški organi so potrdili, da so bili ukrepi, na katerih temelji ta sklep, financirani izključno iz dajatve na mleko (glej točko 26).

(158) Pri sredstvih iz dajatve na mleko gre za državna sredstva v smislu člena 107(1) PDEU.

(159) V skladu z ustaljeno sodno prakso ni dovoljeno razlikovati, ali pomoč dodeli neposredno država ali javna oziroma zasebna ustanova, ki jo je za to določila ali ustanovila država ([53]). Da bi bilo ugodnosti mogoče šteti za državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU, morajo biti, prvič, dodeljene neposredno ali posredno iz državnih sredstev, in, drugič, tako, da jih je mogoče pripisati državi ([54]).

(160) Glede zgoraj opisanih ukrepov velja, da se podpora dodeljuje na podlagi zveznega zakona, MFG, ob uporabi zakonodaje zveznih dežel.

([53]) Sodba Sodišča z dne 20. novembra 2003, Ministère de l'Économie, des Finances et de l'Industrie / GEMO, C-126/01, EU:C:2003:622, točka 23.

([54]) Sodba Sodišča z dne 20. novembra 2003 v zadevi Ministère de l'Économie, des Finances et de l'Industrie / GEMO, C-126/01, EU:C:2003:622, ZOdl. 2003, I-13769, točka 24.

(161) V členu 22(1) MFG je konkretno določeno, da lahko za spodbujanje sektorja mleka deželne vlade v posvetovanju z deželnim združenjem ali poklicnimi organizacijami skupaj od mlekarn, zbirališč mleka in postaj za zbiranje smetane pobirajo dajatve.

(162) V skladu z drugim stavkom člena 22(1) MFG lahko deželne vlade na predlog deželnega združenja ali poklicnih organizacij skupaj pobirajo dajatve v višini do 0,2 centa na kilogram dobavljenega mleka. Za pobiranje dajatve so torej nedvomno pristojne deželne vlade.

(163) Pravna podlaga za pobiranje dajatve na mleko v posameznih zveznih deželah so ustrezne uredbe dežel, ki urejajo podrobnosti pobiranja dajatve, med drugim njeno višino. S tem so za ureditev pobiranja dajatve na mleko zadolžene deželne vlade, torej država. V nasprotju s tem ni niti dejstvo, da so bile uredbe sprejete v sodelovanju s posameznim deželnim združenjem sektorja mleka ([55]).

(164) V tem primeru se dajatev pobira pri zasebnih podjetjih (mlekarnah, zbirališčih mleka in postajah za zbiranje smetane). Prihodki iz te dajatve se stekajo v ustrezen deželni proračun, nato pa se uporabijo za financiranje različnih podpornih ukrepov. Zato se zanje šteje, da so pod državnim nadzorom ([56]).

(165) Iz tega sledi, da so bili ukrepi, financirani s sredstvi iz dajatve na mleko, plačani z državnimi sredstvi in da se pripišejo državi.

6.1.2 *Selektivna prednost/podjetja*

(166) Stroški, kot so stroški izobraževanja in usposabljanja, stroški svetovanja, stroški za informacijsko gradivo v okviru odnosov z javnostjo ali stroški za udeležbo na sejmih in tekmovanjih, so stroški, ki jih mora podjetje v okviru običajnega poslovanja kriti samo. Prav tako je pri stroških v zvezi s proizvodnjo in trženjem visokokakovostnih proizvodov. Če so nekatera podjetja v celoti ali delno oproščena teh stroškov, gre za dajanje prednosti.

(167) Komisija meni, da predmetni podukrepi dajejo prednost proizvajalcem mleka in mlekarskim obratom.

(168) Nemčija je najprej v svojem sporočilu z dne 20. septembra 2013 trdila, da nekateri od ukrepov, na katerih temelji sklep o začetku postopka, ne pomenijo državne pomoči, ker bodisi ne prinašajo konkretne prednosti posameznemu podjetju (glej točko (33) v zvezi z ukrepom BY 3), da ukrep ni bil namenjen prenosu znanja proizvajalcem mleka ali mlekarnam (glej točko 39 v zvezi z ukrepom BY 10), da ne gre za dajanje prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga (glej točke 44, 60, 73, 80 in 88 v zvezi z ukrepi BW 4, HE 3, NI 7, NW 4 in NW 5, RP 1 in SL 2) oz. za vsebinsko in geografsko selektivnost morebitnih ugodnosti (glej točki 80 in 83 v zvezi z ukrepi NW 4 in NW 5 oz. NW 6).

(169) Poleg tega sta združenji MPBW in MVBW v svojem mnenju z dne 6. februarja 2014 navedli, da v zvezi z ukrepi BW 10 oz. BW 4 in BW 11 ne gre za dajanje prednosti (glej točko 154 oz. 155).

(170) Vendar Komisija tudi v zvezi s prej navedenimi ukrepi meni, da tudi ti ukrepi konec koncev koristijo sektorju mleka in zato dajejo prednost proizvajalcem mleka oz. mlekarskim obratom, ki jih je treba šteti za podjetja.

(171) V primeru ukrepa BY 3 Komisija izhaja iz tega, da ta ukrep, četudi je bil namenjen široki javnosti, v končni fazi daje prednost sektorju mleka, saj je bilo treba domnevati, da bo pozitivno vplival na potrošnjo mleka.

(172) V zvezi z ukrepom BY 10 združenje Milchwirtschaftlicher Verein Allgäu-Schwaben v svojem mnenju z dne 4. februarja 2014 navaja, da je bil informativni bilten MUVA priložen reviji Deutsche Molkereizeitung in da so se poleg tega objavljali ustrezni članki z namenom obveščanja o zagotavljanju kakovosti (glej točko 148). Zato Komisija meni, da je treba tudi v primeru ukrepa BY 10 celotni sektor mleka (proizvajalce mleka in mlekarne) šteti za upravičenca.

([55]) Npr. za Spodnjo Saško: Verordnung über die Erhebung einer Umlage auf dem Gebiet der Milchwirtschaft (Uredba o pobiranju dajatve v sektorju mleka) z dne 26. novembra 2004 (Nds.GVBl., št. 36/2004, str. 519), kakor je bila spremenjena s členom 6 Uredbe z dne 22. decembra 2005 (Nds. GVBl., št. 31/2005, str. 475).

([56]) Sodba Sodišča z dne 30. maja 2013, Doux Élevage SNC in Coopérative agricole UKL-ARREE / Ministère de l'Agriculture, C-677/11, EU:C:2013:348, točke 32, 35 in 38.

(173) V zvezi z ukrepi BW 4, HE 3, NI 7, NW 4 in NW 5, RP 1 in SL 2 Komisija meni, da je treba tudi razširjanje aktualnih znanstvenih dognanj o lastnostih mleka in mlečnih proizvodov, prirejanje kampanj, informativne prireditve in akcije splošnega ozaveščanja potrošnikov, prireditve za izmenjavo znanja med proizvajalci oz. splošne ukrepe informiranja o mleku šteti za strokovno podporo, ki koristi celotnemu sektorju mleka.

(174) Dalje Komisija v zvezi z ukrepoma BW 10 in BW 11 meni, da sta koristila kmetijskim obratom za pridelavo mleka, ki so se vključili v sistem zagotavljanja kakovosti QM Milch.

(175) Poleg tega sta bila predmetna ukrepa selektivna, saj sta koristila zgolj enemu gospodarskemu sektorju (sektorju mleka).

6.1.3 *Izkrivljanje konkurence in vpliv na trgovino*

(176) V skladu s sodno prakso Sodišča okrepitev konkurenčnega položaja podjetja po dodelitvi državne pomoči na splošno povzroča izkrivljanje konkurence v odnosu do konkurenčnih podjetij, ki te pomoči ne prejemajo ([57]). Vsaka pomoč podjetju, ki posluje na trgu, odprtem za trgovanje v Uniji, lahko škodi trgovini med državami članicami ([58]). V obdobju 2001–2012 je trgovina s kmetijskimi proizvodi v Uniji dosegla znaten obseg. Tako sta na primer uvoz in izvoz proizvodov, ki se uvrščata na mesto 0401 kombinirane nomenklature (mleko in smetana, nekoncentrirana, ki ne vsebuje dodanega sladkorja ali drugih sladil) ([59]), v letu 2011 znašala 1 200 milijonov EUR oz. 957 milijonov EUR ([60]).

(177) Ukrepi, ki se ocenjujejo v tem sklepu, dajejo prednost proizvajalcem mleka in mlekarskim obratom, s tem pa krepijo njihov konkurenčni položaj. S proizvodi mlekarn in proizvajalcev mleka poteka trgovina znotraj Unije, kot je opisano zgoraj v točki 176. Zato Komisija meni, da zadevni ukrepi izkrivljajo konkurenco oziroma da obstaja nevarnost, da jo bodo izkrivljali, in ovirajo trgovino med državami članicami.

(178) Glede na navedeno so izpolnjeni pogoji iz člena 107(1) PDEU. Zato je mogoče skleniti, da gre pri obravnavanih ukrepih za državne pomoči v smislu tega člena.

6.2 **Zakonitost pomoči**

(179) Komisija mora v skladu s členom 108(1) PDEU redno preverjati veljavne pomoči v sodelovanju z državami članicami. Komisija lahko v ta namen od držav članic zahteva vse potrebne podatke za preverjanje veljavnih shem pomoči in po potrebi predlaga primerne ukrepe.

(180) V skladu s členom 1(b)(i) Uredbe (EU) 2015/1589 izraz „veljavna pomoč“ pomeni vsako pomoč, ki je bila uvedena pred začetkom veljavnosti PDEU v zadevnih državah članicah in se po začetku njene veljavnosti še vedno uporablja.

(181) V skladu s členom 1(c) Uredbe (EU) 2015/1589 pa vsaka sprememba veljavne pomoči pomeni, da ta postane „nova pomoč“. V skladu s členom 4 Uredbe Komisije (ES) št. 794/2004 ([61]) velja za preoblikovanje veljavne pomoči „katera koli sprememba, razen preoblikovanja povsem formalne ali upravne narave, ki ne more vplivati na ocenjevanje združljivosti ukrepa pomoči s skupnim trgom“.

(182) V skladu s sodno prakso ([62]) se prvotna shema pretvori v novo shemo pomoči samo, če se sprememba nanaša na njeno bistvo; ne more pa iti za tako vsebinsko spremembo, če se novi element lahko jasno loči od prvotne sheme.

(183) V skladu s členom 108(3) PDEU je treba vse nove pomoči priglasiti pri Komisiji in jih ni dovoljeno izvajati, dokler jih Komisija ni odobrila (prepoved izvajanja).

([57]) Sodba Sodišča z dne 17. septembra 1980 v zadevi Philip Morris Holland BV proti Komisiji, 730/79, EU:C:1980:209, točki 11 in 12.
([58]) Glej zlasti sodbo Sodišča z dne 13. julija 1988 v zadevi Francoska republika proti Komisiji, ECLI:EU:C:1988:391, točka 19.
([59]) Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 927/2012 z dne 9. oktobra 2012 o spremembi Priloge I k Uredbi Sveta (EGS) št. 2658/87 o tarifni in statistični nomenklaturi ter skupni carinski tarifi (UL L 304, 31.10.2012, str. 1).
([60]) *Vir:* Eurostat.
([61]) Uredba Komisije (ES) št. 794/2004 z dne 21. aprila 2004 o izvajanju Uredbe Sveta (EU) 2015/1589 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L 140, 30.4.2004, str. 1).
([62]) Sodba Splošnega sodišča z dne 30. aprila 2002 v združenih zadevah T-195/01 in T-207/01, Gibraltar/Komisija, EU:T:2002:111, točka 111.

(184) V skladu s členom 1(f) Uredbe (EU) 2015/1589 je nova pomoč, ki je uvedena v nasprotju s členom 108(3) PDEU, nezakonita.

(185) Zvezne dežele so na podlagi MFG in v okviru pristojnosti, ki so jim bile podeljene, sprejele izvedbene predpise, ki so pravna podlaga za ukrepe, ki so bili ocenjeni v tem sklepu. Četudi je MFG, ki pomeni okvir za predmetne sheme pomoči, začel veljati že leta 1952 ([63]), so bila posamezna pravila z ustreznimi izvedbenimi določbami zadevnih dežel uvedena šele po letu 1958 ([64]).

(186) Ukrepi, na katerih temelji ta sklep, torej pomenijo novo pomoč v skladu s členom 1(c) Uredbe (EU) 2015/1589.

(187) Nemčija spornih shem pomoči v nobenem obdobju ni priglasila v skladu s členom 108(3) AEUV. Zato so te sheme nezakonite.

6.3 **Združljivost pomoči z notranjim trgom**

(188) V skladu s členom 107(3)(c) PDEU se pomoči za pospeševanje razvoja določenih gospodarskih dejavnosti ali določenih gospodarskih območij, kadar ne spreminjajo trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi, lahko štejejo za združljive z notranjim trgom.

(189) V skladu s Sporočilom Komisije o določitvi pravil, ki se uporabljajo za presojo nezakonitih državnih pomoči ([65]), je treba nezakonite državne pomoči preučiti v skladu s pravili, ki veljajo ob dodelitvi pomoči.

(190) Od 1. januarja 2000 se za kmetijski sektor uporabljajo posebne smernice. Državne pomoči, ki so bile odobrene v obdobju od 28. novembra 2001 do 31. decembra 2006 (v nadaljnjem besedilu: obdobje 2001–2006), se preverjajo glede na smernice Skupnosti 2000–2006.

(191) Državne pomoči, ki so bile dodeljene od 1. januarja 2007 (v nadaljnjem besedilu: obdobje od leta 2007), se preverjajo v skladu s smernicami 2007–2013.

(192) Za obdobje od 28. novembra 2001 naprej se bo v nadaljnjem besedilu uporabljal izraz „obdobje preiskave“.

(193) Na osnovi odložilnega učinka postopka preiskave v glavni stvari v skladu s členom 108(3) PDEU Komisija preverja ukrepe, na katerih temelji ta sklep, do 17. julija 2013, dneva, ko je Komisija Nemčiji sporočila svoj sklep, da bo začela postopek v skladu s členom 108(2) PDEU (glej točko 3).

6.3.1 *Zagotavljanje strokovne podpore v kmetijskem sektorju v obdobju 2001–2006*

(194) Ukrepi, izvedeni med letoma 2001 in 2006, katerih cilj je zagotavljanje strokovne podpore v kmetijskem sektorju, morajo izpolnjevati pogoje, določene v točki 14 smernic Skupnosti 2000–2006.

([63]) Glej uvodno izjavo 17

([64]) Bavarska: Verordnung über eine Umlage für Milch (Uredba o dajatvi na mleko) z dne 30. junija 1983 (GVBL, str. 547); Baden-Württemberg: Verordnung über die Erhebung von milchwirtschaftlichen Umlagen (Uredba o uvedbi dajatev v sektorju mleka) z dne 18. maja 2004 (UL str. 350, 355); Severno Porenje – Vestfalija: Verordnung über Umlagen zur Förderung der Milchwirtschaft (Uredba o dajatvah za spodbujanje sektorja mleka) z dne 30. novembra 1965 (GV. NW. 1965, str. 349); Porenje – Pfalška: Landesverordnung zur Durchführung des Milch- und Fettgesetzes (Deželna uredba o izvajanju Zakona o mleku in maščobah) z dne 16. avgusta 1960 (GVBl., str. 218, BS 7842-2); Brandenburg – Verordnung zur Übertragung der Ermächtigungen zum Erlass von Rechtsverordnungen nach dem Milch- und Fettgesetz (Uredba o prenosu pooblastil za sprejetje pravnih predpisov v skladu z Zakonom o mleku in maščobah, ÜErmVO) z dne 5. decembra 1992 (GVBl.II/92, [št. 72], str. 764); Hessen – Verordnung über die Erhebung einer Umlage zur Förderung der Milchwirtschaft (Uredba o pobiranju dajatve za spodbujanje sektorja mleka) z dne 1. decembra 1981 (GVBl. I 1981, str. 427); Posarje: Verordnung über die Erhebung einer Umlage auf dem Gebiet der Milchwirtschaft (Uredba o pobiranju dajatve v sektorju mleka) z dne 9. decembra 1982 (Uradni list 1982, str. 1007); Turingija:Thüringer Verordnung über die Erhebung einer Umlage zur Förderung der Milchwirtschaft (Uredba zvezne dežele Turingije o pobiranju dajatve za spodbujanje sektorja mleka) z dne 29. decembra 1999 v različici z dne 27. novembra 2001 (GVBl. 2000, 20). V Spodnji Saški je bila dajatev na mleko uvedena z Odredbo o pobiranju dajatve v sektorju mleka in maščob z dne 6. julija 1951 v različici Odredbe z dne 25. marca 1952 (Nds. GVBl. Sb. I, str. 689). Pobiranje dajatve je v obdobju, upoštevnem z vidika državne pomoči, temeljilo na Uredbi o pobiranju dajatve v sektorju mleka z dne 22. maja 1973 (Nds. GVBl. str. 179), uporaba sredstev iz dajatve pa je bila določena z Deželnimi smernicami za dodelitvi pomoči za spodbujanje sektorja mleka v Spodnji Saški v skladu s členom 22(2) MFG z dne 8. novembra 1985 (Nds. MBl. 43/1985).

([65]) UL C 119, 22.5.2002, str. 22.

(195) V skladu s točko 14.1 med upravičene med drugim spadajo stroški za programe izobraževanja in usposabljanja, zagotavljanje storitev vodenja obratov, honorarje za svetovanje, prirejanje tekmovanj, razstav in sejmov, vključno s stroški, ki nastanejo ob udeležbi na teh prireditvah, ter druge dejavnosti za razširjanje novih metod ([66]). V skladu s točko 14.1 smernic Skupnosti 2000–2006 se lahko take pomoči dodelijo s stopnjo kritja stroškov v višini 100 %.

(196) V skladu s točko 14.2 mora biti pomoč na voljo vsem upravičenim fizičnim in pravnim osebam na ustreznem območju na podlagi objektivno opredeljenih meril.

(197) V skladu s točko 14.3 skupni znesek pomoči, ki se dodeli, ne sme preseči vrednosti 100 000 EUR na upravičenca v obdobju treh let, v primeru, da se pomoč dodeli malim in srednjim podjetjem, pa 50 % upravičenih stroškov, odvisno od tega, kateri znesek je višji. Za izračun zneska pomoči se upravičenec obravnava kot oseba, ki koristi te storitve.

(198) Komisija meni, da za spodaj navedene ukrepe veljajo določbe točke 14 smernic Skupnosti 2000–2006 v enaki meri tako za državno pomoč v povezavi z dejavnostmi za [primarno] proizvodnjo kot za predelavo in trženje kmetijskih proizvodov. To izhaja iz besedila točke 2.1 smernic Skupnosti 2000–2006 in iz tega, da točka 14 smernic Skupnosti sama ne predvideva nobene tozadevne omejitve.

(199) Komisija domneva, da taki ukrepi dolgoročno prispevajo h gospodarski sposobnosti preživetja sektorja, medtem ko je njihov vpliv na konkurenčne pogoje zelo majhen (drugi stavek točke 14.1 smernic Skupnosti 2000–2006).

(200) V sklepu o začetku postopka je Komisija izrazila dvom o združljivosti nekaterih ukrepov z notranjim trgom v spornem obdobju ([67]).

BY 3

(201) Združenje Verband der Milcherzeuger e.V. (VMB) je prejelo sredstva za zbiranje splošnih objektivnih in strokovnih informacij ter za objavo in zagotavljanje splošnih informacij o temah s področja mlekarstva. Za dodeljeno pomoč se uporabljajo določbe o zagotavljanju strokovne podpore.

(202) Subvencionirani stroški (razširjanje znanstvenih dognanj in oblikovanje objektivnih informacij o sistemih kakovosti – točka 32 tega sklepa) ustrezajo upravičenim stroškom iz točke 14.1.

(203) Ukrep je bil na voljo vsem upravičenim fizičnim in pravnim osebam na ustreznem območju, subvencije pa so znašale manj kot 100 000 EUR na upravičenca v treh letih (točka 35 v povezavi s točko 37 tega sklepa). Pogoji iz točk 14.2 in 14.3 so izpolnjeni.

(204) Pogoji iz točke 14 smernic Skupnosti 2000–2006 so torej izpolnjeni.

BY 10

(205) Za dodeljeno pomoč za posredovanje znanja in izkušenj na področjih, pomembnih za sektor mleka, se uporabljajo določbe o zagotavljanju strokovne podpore.

(206) Subvencionirani stroški (obveščanje v obliki mnenj, predavanj in objav, glej točko 148) ustrezajo upravičenim stroškom iz točke 14.1 smernic Skupnosti 2000–2006.

(207) Gre za splošni informacijski ukrep v korist sektorja mleka, ki je bil na voljo vsem upravičenim fizičnim in pravnim osebam na ustreznem območju. Iz skupnih letnih izdatkov, ki so jih navedli nemški organi, za ukrepa BY 3 in BY 10 (glej točko 41) izhaja, da subvencije v nobenem primeru niso presegle vrednosti 100 000 EUR na upravičenca v treh letih. Pogoji iz točk 14.2 in 14.3 so torej izpolnjeni.

(208) Pogoji iz točke 14 smernic Skupnosti 2000–2006 so torej izpolnjeni.

([66]) Nemška jezikovna različica smernic Skupnosti 2000–2006 vsebuje izčrpen seznam upravičenih stroškov. Angleška jezikovna različica, v kateri so bile smernice Skupnosti prvotno napisane, pa te upravičene stroške navaja primeroma in ne izčrpno. To velja tudi za francosko jezikovno različico.

([67]) Sklep o začetku postopka, točki 235 in 236. Pri tem se je Komisija v točki 236 sklepa o začetku postopka oprla na nemško jezikovno različico smernic Skupnosti 2000–2006 in zastopala mnenje, da se lahko pod točko 14.1 odobri le pomoč za razširjanje novih metod (v zvezi s tem glej opombo72).

BW 4

(209) Ukrepi so bili namenjeni za splošno in široko razširjanje aktualnih znanstvenih dognanj o lastnostih mleka in mlečnih proizvodov. Šteti jih je mogoče za strokovno podporo, ki je koristila celotnemu sektorju mleka. Subvencionirani stroški (glej točko 42) ustrezajo upravičenim stroškom iz točke 14.1.

(210) Ukrepi niso bili omejeni na določeno skupino, temveč so bili na voljo vsem upravičenim fizičnim in pravnim osebam na ustreznem območju na podlagi objektivno opredeljenih meril (točka 46). Pogoji, navedeni v točki 14.2 smernic Skupnosti 2000–2006, so torej izpolnjeni. Vrednost subvencije je bila pod mejno vrednostjo iz točke 14.3 v višini 100 000 EUR na upravičenca v obdobju treh let (točka 46). Pogoji, navedeni v točki 14.3, so izpolnjeni.

(211) Pogoji iz točke 14 smernic Skupnosti 2000–2006 so torej izpolnjeni.

BB1

(212) Dežela Brandenburg je v obdobju 2001–2006 v okviru ukrepa „izboljšanje higiene“ subvencionirala stroške svetovanja. Pri tem je bil poudarek na zdravju živali, izboljšanju higiene pri molži in kakovosti surovega mleka ter na analizi zmanjšane učinkovitosti.

(213) Zato predmetni ukrep spada na področje uporabe točke 14 (zagotavljanje strokovne podpore) smernic Skupnosti 2000–2006. Subvencionirani stroški (storitve svetovanja) ustrezajo upravičenim stroškom v skladu s točko 14.1.

(214) Nemški organi so v sporočilu z dne 27. februarja 2015 potrdili, da so vsi proizvajalci mleka v deželi načeloma imeli možnost koristiti zadevno svetovanje (kompleksno in specialno svetovanje) (glej točko 49). Poleg tega je Nemčija v istem sporočilu navedla, da v okviru ukrepa BB 1 ne bi moglo priti do prekoračitve zneska 100 000 EUR na obrat za triletno obdobje (glej točko 49). S tem ukrep izpolnjuje pogoje, navedene v točkah 14.2 in 14.3.

(215) Pogoji iz točke 14 smernic Skupnosti 2000–2006 so torej izpolnjeni.

BB 3

(216) Združenji Landesvereinigung der Milchwirtschaft Brandenburg-Berlin e. V. (LVMB) in Landesbauernverband Brandenburg e.V. (LBV) sta izvajali ukrepe za zagotavljanje informacij o gospodarskih vprašanjih ter posredovanje na novo pridobljenih informacij in spoznanj o vprašanjih s področja mlekarstva. Poleg tega so bila organizirana tekmovanja. Ti ukrepi pomenijo strokovno podporo.

(217) Subvencionirani stroški (zagotavljanje informacij in prirejanje tekmovanj, točka 50) ustrezajo upravičenim stroškom v skladu s točko 14.1 smernic Skupnosti 2000–2006.

(218) Pomoč ni bila omejena na določene skupine. Točka 14.2 smernic Skupnosti 2000–2006 je torej upoštevana.

(219) V letu 2006 je bilo prek združenja LVMB uporabljenih 463 EUR, ki izhajajo iz dajatve na mleko, za priznanja zaslužnim podjetjem dežele Brandenburg (glej točko 53). Dalje je združenje LBV v letu 2006 iz deželnih sredstev prejelo pomoč v višini 20 000 EUR za svetovanje za proizvajalce mleka (glej točko 54). Po navedbi Nemčije je bil postopek tudi v letih pred tem podoben (glej točko 54). Zato Komisija izključuje, da bi pri obeh prej omenjenih ukrepih v obdobju 2001–2006 prišlo do prekoračitve vrednosti 100 000 EUR na upravičenca v obdobju treh let. Točka 14.3 smernic Skupnosti je torej upoštevana.

(220) Ukrep BB 3 torej izpolnjuje pogoje iz točke 14 smernic Skupnosti 2000–2006.

HE 2

(221) Dežela Hessen je finančno podporo odobrila združenju Landesvereinigung für Milch und Milcherzeugnisse Hessen e.V. (LVMH) za ukrep „usposabljanje za proizvajalce, ki ga izvaja ekipa za inovacije“. V okviru tega ukrepa je združenje LVMH zagotavljalo informacije v obliki strokovnih člankov ter organiziralo usposabljanja za kmete in delavce na kmetijskih gospodarstvih. Te dejavnosti se obravnavajo kot strokovna podpora.

(222) Subvencionirani stroški (točka 57) ustrezajo upravičenim stroškom iz prve alinee točke 14.1 smernic Skupnosti 2000–2006.

(223) Pomoč ni bila omejena na določene skupine (točka 57). To potrjuje tudi združenje LVMH v svojem mnenju z dne 4. februarja 2014, po katerem je bilo vsakemu kmetu ali delavcu na kmetijskem gospodarstvu omogočeno, da se udeleži usposabljanj pod enakimi pogoji (glej točko 149). Točka 14.2 smernic Skupnosti je torej upoštevana.

(224) Subvencije so znašale manj kot 100 000 EUR na upravičenca v treh letih (točka 57). Točka 14.3 smernic Skupnosti je torej prav tako upoštevana.

(225) Ukrep HE 2 torej izpolnjuje pogoje iz točke 14 smernic Skupnosti 2000–2006.

HE 3

(226) Ekipa združenja LVMH za prehrano je razširjala znanstvena dognanja v splošno razumljivi obliki, organizirala informativne prireditve ter kampanje in PR-ukrepe (ki niso bili usmerjeni na posamezna podjetja) v zvezi s proizvodnjo mleka ter obdelavo in predelavo mleka in mlečnih proizvodov.

(227) Združenje LVMH je v svojem mnenju z dne 4. februarja 2014 pripomnilo, da sta bila v ospredju tega ukrepa obveščanje in ozaveščanje potrošnikov, pri čemer je ozaveščanje potrošnikov potekalo na nevtralni ravni, neodvisno od mlekarn. Kljub temu Komisija meni, da je treba ukrepe za razširjanje znanstvenih dognanj in prirejanje kampanj šteti za strokovno podporo, ki koristi celotnemu sektorju mleka (v zvezi s tem glej tudi točko 173).

(228) Subvencionirani stroški (točka 59) ustrezajo upravičenim stroškom v skladu s točko 14.1.

(229) Ukrep ni bil omejen na določeno skupino (točka 61). Pogoji, navedeni v točki 14.2, so izpolnjeni.

(230) Vrednost subvencije je bila pod mejno vrednostjo iz točke 14.3 (točka 61).

(231) Pogoji iz točke 14 smernic Skupnosti 2000–2006 so v primeru ukrepa HE 3 torej izpolnjeni.

HE 9

(232) Dežela Hessen je finančno podporo odobrila združenju LVMH za ukrep „usposabljanje za mlade mlečne živinorejce“ (glej točko 62). Usposabljanje za mlade mlečne živinorejce je mogoče obravnavati kot strokovno podporo.

(233) Subvencionirani stroški (točka 62) ustrezajo upravičenim stroškom iz prve alinee točke 14.1.

(234) Usposabljanja so bila na voljo vsem proizvajalcem (točka 64). To potrjuje tudi združenje LVMH v svojem mnenju z dne 4. februarja 2014, po katerem je bilo vsakemu kmetu ali delavcu na kmetijskem gospodarstvu omogočeno, da se udeleži usposabljanj pod enakimi pogoji (glej točko 149). Ukrep je torej ustrezal tudi določbam iz točke 14.2.

(235) Skupni stroški ukrepa HE 9 so v obdobju od leta 2001 do 2006 znašali približno 35 000 EUR (glej točko 64). Tako ni moglo priti do prekoračitve mejne vrednosti 100 000 EUR na upravičenca v treh letih (točka 14.3).

(236) Pogoji iz točke 14 smernic Skupnosti 2000–2006 so torej za ukrep HE 9 izpolnjeni.

NI 5

(237) Spodnja Saška je združenju Landesvereinigung der Milchwirtschaft Niedersachsen e.V. (LVMN) odobrila finančno podporo za udeležbo na sejmih in razstavah ter za pripravo znanstvenih dognanj v preprosto razumljivi obliki (glej točko 65). Udeležbo na sejmih in razstavah ter pripravo znanstvenih dognanj je mogoče šteti za strokovno podporo.

(238) Stroški za najem in opremo razstavnih prostorov ter stroški objave objektivnih informacij ustrezajo upravičenim stroškom iz prve alinee točke 14.1.

(239) Po navedbah nemških organov je bilo jedro ukrepa subvencioniranje sejemske stojnice združenja LVMN (glej točko 66), kar je koristilo vsem obratom za pridelavo mleka v Spodnji Saški (povprečje 2001–2006: približno 17 500 obratov) (glej točko 67). Ukrep je bil torej na voljo vsem obratom za pridelavo mleka, pogoji iz točke 14.2 pa so izpolnjeni.

(240) Nemčija v svojem mnenju sicer ni potrdila, da je bil ukrep omejen na maksimalno vrednost 100 000 EUR na upravičenca v obdobju treh let, vendar Komisija domneva, da v primeru subvencioniranja sejemske stojnice v korist vseh obratov za pridelavo mleka v Spodnji Saški ta maksimalna vrednost ni mogla biti prekoračena. Pogoji iz točke 14.3 so torej prav tako izpolnjeni.

(241) Ukrep NI 5 torej izpolnjuje pogoje iz točke 14 smernic Skupnosti 2000–2006.

NI 6 (2002–2003)

(242) Spodnja Saška je finančno podporo odobrila za udeležbo predelovalnih podjetij (mlekarn) na sejmih. Subvencioniranje udeležbe podjetij na sejmih se šteje za strokovno podporo.

(243) Nemški organi so zatrdili, da v letu 2001 (v obdobju, upoštevanem za postopek preiskave v glavni stvari) niso bile prevzete pravno zavezujoče obveznosti do prejemnikov pomoči ([68]). Dalje so navedli, da se je predmetni ukrep od 26. novembra 2003 naprej opiral na dodeljeno državno pomoč N 200/2003 (glej točko 68). Tako ocena predmetnega ukrepa zajema le obdobje od 1. januarja 2002 do 26. novembra 2003.

(244) Subvencionirani stroški (točka 68) ustrezajo upravičenim stroškom v skladu s četrto alineo točke 14.1 smernic Skupnosti 2000–2006.

(245) Nemški organi so zagotovili, da je bil ukrep NI 6 na voljo vsem podjetjem na področju predelave in trženja mlečnih proizvodov in da je bil dodeljen po objektivnih merilih. Poleg tega ukrep ni bil vezan na članstvo v organizaciji proizvajalcev ali drugi kmetijski organizaciji (glej točko 70). S tem so izpolnjeni pogoji iz točke 14.2 smernic Skupnosti 2000–2006.

(246) Najvišja intenzivnost pomoči pri predmetnem ukrepu je v zadevnem obdobju znašala 48 % (glej točko (71)). Po navedbah nemških organov je zgolj eno podjetje (Nordmilch eG) prejelo skupni znesek državne pomoči, ki je presegal 100 000 EUR. Po navedbah teh organov subjekta Nordmilch eG ni mogoče opredeliti kot MSP. Pogoji iz točke 14.3 so torej z izjemo pomoči, dodeljene subjektu Nordmilch eG, izpolnjeni.

(247) Subjekt Nordmilch eG je bil s približno 2 500 zaposlenimi in prometom okoli 1,9 milijarde EUR eno izmed največjih podjetij v sektorju mleka v Nemčiji ([69]). Glede na te podatki o podjetju subjekt ni spadal v opredelitev Komisije iz točke 14.3 za mala in srednja podjetja ([70]). V skladu s točko 14.3 smernic Skupnosti 2000–2006 bi tako podjetje smelo prejeti skupni skupni znesek pomoči 100 000 EUR za obdobje treh let. Pogoji iz točke 14.3 za pomoč, dodeljeno subjektu Nordmilch eG, torej niso izpolnjeni ([71]).

(248) Ukrep NI 6 torej načeloma izpolnjuje pogoje iz točke 14 smernic Skupnosti.

(249) Ukrep NI 6 v primeru pomoči, dodeljene subjektu Nordmilch eG v obdobju 2002–2003, ne izpolnjuje pogojev iz točke 14 smernic Skupnosti.

NI 7

(250) Spodnja Saška je finančno podporo odobrila za splošne informacijske ukrepe za potrošnike, ki jih je združenje LVMN izvajalo v zvezi z mlekom kot živilom. Splošni ukrepi informiranja o mleku pomenijo pomoč, ki koristi celotnemu sektorju mleka (v zvezi s tem glej točko 173). Uporabljajo se določbe za zagotavljanje strokovne podpore v skladu s točko 14 smernic Skupnosti 2000–2006.

([68]) Glej opombo 24 v tem sklepu.
([69]) Podatki: 2009; vir: http://www.nordmilch.de/unternehmen/geschichte/. Aprila 2011 sta se družbi Nordmilch GmbH in Humana Milchindustrie GmbH združili v družbo DMK Deutsches Milchkontor GmbH.
([70]) UL L 107, 30.4.1996, str. 4.
([71]) Nemčija je v sporočilu z dne 27. februarja 2015 navedla, da že poteka preverjanje zahteve o vračilu te pomoči (glej točko 68).

(251) Subvencionirani stroški (točka 72) ustrezajo upravičenim stroškom v skladu s točko 14.1.

(252) Ukrep ni bil omejen na določeno skupino, temveč je na splošno podpiral celotni sektor mleka (točka 75). Ukrep je torej ustrezal določbam iz točke 14.2.

(253) Po navedbah nemških organov je v okviru ukrepa NI 7 v celotnem obdobju v povprečju na upravičenca pripadel znesek v višini 395 EUR (glej točko 76). Vrednost subvencije je bila torej daleč pod mejno vrednostjo, določeno v točki 14.3.

(254) Pogoji iz točke 14 smernic Skupnosti 2000–2006 so torej za ukrep NI 7 izpolnjeni.

NW 4 in NW 5

(255) Dežela Severno Porenje – Vestfalija je združenju Landesvereinigung der Milchwirtschaft Nordrhein-Westfalen e.V. (LVMNRW) ter kmetijskima združenjema Porenje in Westfalen-Lippe odobrila finančno podporo za informativne prireditve in akcije splošnega ozaveščanja potrošnikov ter akcije v zvezi z uporabo mleka in mlečnih proizvodov in njihovimi splošnimi lastnostmi (podukrep NW 4). Dežela Severno Porenje – Vestfalija je poleg tega odobrila finančno podporo za prireditve za izmenjavo znanja med proizvajalci mleka v zvezi z vprašanji s področja mlekarstva (podukrep NW 5).

(256) Informativne prireditve in akcije splošnega ozaveščanja potrošnikov (NW 4) ter prireditve za izmenjavo znanja med proizvajalci (NW 5) so pomoč, ki koristi celotnemu sektorju mleka (v zvezi s tem glej točko 173). Poleg tega se štejejo za selektivne, saj koristijo zgolj enemu gospodarskemu sektorju (sektorju mleka) (v zvezi s tem glej točko 175). Predmetni ukrepi se štejejo za strokovno podporo.

(257) Subvencionirani stroški za organizacijo in izvedbo prireditev, svetovanje in ozaveščanje ter usposabljanja v zvezi z vprašanji s področja mlekarstva (glej točko 79) ustrezajo upravičenim stroškom iz točke 14.1.

(258) Ukrepi so bili namenjeni vsem obratom mlečne živinoreje (glej točko 81), zato je pogoj iz točke 14.2 izpolnjen.

(259) Če izhajamo iz skupnih izdatkov za oba ukrepa v obdobju preiskave in iz povprečnega števila obratov mlečne živinoreje v Severnem Porenju – Vestfaliji, so bili zneski pomoči na upravičenca daleč pod mejno vrednostjo iz točke 14.3 (glej točko 81).

(260) Pogoji iz točke 14 smernic Skupnosti 2000–2006 so torej za ukrepa NW 4 in NW 5 izpolnjeni.

NW 6

(261) Dežela Severno Porenje – Vestfalija je združenju mlečne industrije LVMNRW odobrila finančno podporo za zbiranje, ovrednotenje in objavo (v obliki sporočil in tržnih poročil) ustreznih podatkov o trgu mleka.

(262) Objava objektivnih in znanstvenih informacij v obliki sporočil in tržnih poročil se šteje za strokovno podporo, zato se uporabi točka 14 smernic Skupnosti 2000–2006.

(263) Subvencionirani stroški (točka 82) ustrezajo upravičenim stroškom v skladu s točko 14.1.

(264) Objave so bile vsakomur brezplačno na voljo, zato je bila izpolnjena tudi točka 14.2.

(265) Če izhajamo iz skupnih izdatkov za ukrep NW 6 v obdobju preiskave in iz povprečnega števila obratov mlečne živinoreje v Severnem Porenju – Vestfaliji, so bili zneski pomoči na upravičenca daleč pod mejno vrednostjo iz točke 14.3 (glej točko 85).

(266) Pogoji iz točke 14 smernic Skupnosti 2000–2006 so torej za ukrep NW 6 izpolnjeni.

RP 1 in SL 2

(267) Deželi Porenje – Pfalška in Posarje sta združenjema Milchwirtschaftliche Arbeitsgemeinschaft Rheinland-Pfalz e.V. (MILAG) oz. Landesvereinigung der Milchwirtschaft des Saarlandes e.V. (LVMS) odobrili finančno podporo za obveščanje potrošnikov, vključno z razširjanjem znanstvenih dognanj, za splošne objektivne informacije o proizvodih, njihovih hranilnih vrednostih in priporočeni uporabi.

(268) Splošni ukrepi informiranja o mleku pomenijo pomoč, ki koristi celotnemu sektorju mleka (v zvezi s tem glej točko 173). Uporabljajo se določbe v zvezi z zagotavljanjem strokovne podpore v skladu s točko 14 smernic Skupnosti 2000–2006.

(269) Subvencionirani stroški v okviru teh podukrepov (glej točko 86) ustrezajo upravičenim stroškom iz točke 14.1.

(270) Po navedbah nemških organov ukrepi niso bili omejeni na določeno skupino, temveč so na splošno podpirali celotni sektor mleka (glej točko 90). To potrjuje tudi združenje MILAG v svojem mnenju z dne 10. februarja 2014 (glej točko 153). Pogoji iz točke 14.2 so torej izpolnjeni.

(271) Poleg tega je Nemčija trdila, da je bil odobreni skupni znesek pomoči za obdobje treh let daleč pod zgornjo mejo 100 000 EUR na upravičenca (glej točko 91), s čimer so izpolnjeni pogoji, določeni v točki 14.3.

(272) Pogoji iz točke 14 smernic Skupnosti 2000–2006 so torej izpolnjeni.

RP 5 in SL 5

(273) Deželi Porenje – Pfalška in Posarje sta združenjema Landeskontrollverband Rheinland-Pfalz e.V. (LKVRP) oz. LVMS odobrili finančno podporo za strokovno svetovanje ter programe usposabljanja za proizvajalce mleka za izboljšanje higiene tehnike molže in kakovosti dobavljenega mleka. Stalne storitve svetovanja so bile iz financiranja izključene (glej točko 92). Svetovanje in usposabljanje za proizvajalce mleka spadata pod zagotavljanje strokovne podpore v skladu s točko 14 smernic Skupnosti 2000–2006.

(274) Subvencionirani stroški (glej točki 92 in 94) ustrezajo upravičenim stroškom iz točke 14.1.

(275) Po navedbah nemških organov so lahko vsi proizvajalci mleka v deželah Porenje – Pfalška oz. Posarje koristili ponudbo svetovanja/izobraževanja, pri čemer članstvo v združenju LKVRP oz. LVMS ni bilo potrebno (glej točko 94) ([72]). Določbe točke 14.2 so torej prav tako upoštevane.

(276) Povprečni zneski financiranja so v deželi Porenje – Pfalška znašali približno 197 EUR na leto ([73]), v Posarju pa približno 130 EUR na leto (glej točko 98). Zgornja meja, določena v točki 14.3, tako ni bila prekoračena.

(277) Pogoji iz točke 14 smernic Skupnosti 2000–2006 so torej za predmetni ukrep izpolnjeni.

TH 3 in TH 4

(278) Turingija je združenju Landesvereinigung Thüringer Milch e.V. (LVTM) odobrila finančno podporo za udeležbo na strokovnih in potrošniških razstavah ter izvedbo strokovnih kongresov za razširjanje znanstvenih informacij (podukrep TH 3, glej točko 100). Poleg tega je bila financirana objava objektivnih informacij o proizvajalcih iz regije (podukrep TH 4, glej točko 101). Udeležba na razstavah, prirejanje strokovnih kongresov in objava objektivnih informacij se štejejo za strokovno podporo v skladu s točko 14 smernic Skupnosti 2000–2006.

(279) Subvencionirani stroški (glej točki 100 in 101) ustrezajo upravičenim stroškom v skladu s točko 14.1.

([72]) To v zvezi z ukrepom RP 5 potrjuje tudi združenje MILAG v svojem mnenju z dne 10. februarja (glej točko 153).
([73]) Glej opombo79.

(280) Po navedbah Nemčije podukrepa nista bila omejena na določeno skupino, temveč sta na splošno podpirala celotni sektor mleka (glej točki 105 in 108). Določbe točke 14.2 so torej prav tako upoštevane.

(281) Poleg tega so nemški organi potrdili, da so bili zneski pomoči pod zgornjo mejo, navedeno v točki 14.3 (glej točki 105 in 109).

(282) Pogoji iz točke 14 smernic Skupnosti 2000–2006 so torej za predmetni ukrep izpolnjeni.

TH 9 in TH 10

(283) Turingija je združenju Verein Landvolksbildung Thüringen (VLT) odobrila finančno podporo za usposabljanje zaposlenih v mlekarskih obratih (podukrep TH 9). Turingija je poleg tega združenjema Thüringer Landjugendverband e.V. (TLJV) in Thüringer Melkergemeinschaft e.V. (TMG) odobrila finančno podporo za spodbujanje poklicnih tekmovanj (podukrep TH 10) (glej točko 110).

(284) Nemčija je najprej navedla, da pri teh dveh podukrepih ni šlo za državno pomoč, saj je mogoče plačila združenjem VLT (TH 9) oz. TLJV in TMG (TH 10) šteti za plačila storitev, ki ustrezajo enakovrednim stroškom, tako da ni šlo za dajanje prednosti (glej točki 114 in 117). Vendar Komisija meni, da tudi v primeru, ko na ravni ponudnikov storitev ne gre za dajanje prednosti, ukrepi usposabljanja v mlekarskih obratih in prirejanje poklicnih tekmovanj koristijo obratom mlečne živinoreje in da jih je treba šteti za strokovno podporo v skladu s točko 14 smernic Skupnosti 2000–2006.

(285) Subvencionirani stroški (glej točki 111 in 112) ustrezajo upravičenim stroškom v skladu z določbami točke 14.1.

(286) Po navedbah Nemčije je bila udeležba pri ukrepih usposabljanja oz. na poklicnih tekmovanjih na podlagi objektivno določenih meril omogočena vsem zadevnim osebam, aktivnim na ustreznem območju (glej točki 115 in 118). Pogoji iz točke 14.2 so torej prav tako izpolnjeni.

(287) Nemčija je navedla, da skupna vrednost pomoči v okviru obeh podukrepov ni presegla 100 000 EUR v treh letih (glej točko 118). Zgornja meja, navedena v točki 14.3, tako ni bila presežena.

(288) Pogoji iz točke 14 smernic Skupnosti 2000–2006 so torej za predmetni ukrep izpolnjeni.

(289) Komisija ugotavlja, da so pomoči BY 3, BY 10, BW 4, BB 1, BB 3, HE 2, HE 3, HE 9, NI 5, NI 6, NI 7, NW 4, NW 5, NW 6, RP 1, RP 5, SL 2, SL 5, TH 3, TH 4, TH 9 in TH 10, z izjemo pomoči, odobrene v okviru ukrepa NI 6 za subjekt Nordmilch e.G. (glej točko 290), izpolnjevale ustrezne pogoje smernic Skupnosti 2000–2006 in so bile posledično v obdobju 2001–2006 združljive z notranjim trgom.

(290) Dalje Komisija ugotavlja, da ukrep NI 6 v primeru pomoči, dodeljene subjektu Nordmilch eG v obdobju 2002–2003, ni izpolnjeval ustreznih pogojev smernic Skupnosti 2000–2006 in da je bil zato v obdobju 2001–2006 nezdružljiv z notranjim trgom.

6.3.2 *Zagotavljanje tehnične podpore v kmetijskem sektorju v obdobju od leta 2007 naprej*

(291) Za obdobje od leta 2007 naprej so se določbe o združljivosti zagotavljanja tehnične podpore z notranjim trgom spremenile.

(292) Zagotavljanje tehnične podpore je urejeno v poglavju IV.K smernic 2007–2013.

(293) V skladu s točko 105 smernic 2007–2013 Komisija izjavlja, da so državne pomoči za zagotavljanje tehnične podpore v korist podjetij, dejavnih na področjih predelave in trženja kmetijskih proizvodov, združljive s členom 87(3)(c) Pogodbe ([74]), če so pogoji iz člena 5 Uredbe (ES) št. 70/2001 v celoti izpolnjeni. Pri tem se v skladu s točko 106 istih smernic državna pomoč ne odobri velikim podjetjem.

(294) Člen 5(b) Uredbe (ES) št. 70/2001 določa, da bruto pomoč za udeležbo na sejmih in razstavah ne sme presegati 50 % dodatnih stroškov, ki nastanejo z najemom, postavitvijo in upravljanjem stojnice. Izjema se uporablja samo za prvo udeležbo nekega podjetja na določenem sejmu ali razstavi.

(295) Uredbo (ES) št. 70/2001 je dne 29. avgusta 2008 nadomestila Uredba (ES) št. 800/2008 ([75]). Pri tem člen 27 Uredbe (ES) št. 800/2008 določa, da je pomoč MSP za udeležbo na sejmih združljiva s skupnim trgom, če intenzivnost pomoči ne presega 50 % upravičenih stroškov in če so upravičeni stroški omejeni na najem, postavljanje in upravljanje stojnice, ko se podjetje prvič udeleži določenega sejma ali razstave.

(296) V skladu s točko 106 smernic 2007–2013 se v okviru tehnične podpore državna pomoč ne odobri velikim podjetjem.

(297) V sklepu o začetku postopka je Komisija izrazila dvom o združljivosti enega ukrepa (RP 2) z notranjim trgom v spornem obdobju ([76]).

Ukrep RP 2

(298) Dežela Porenje – Pfalška je v okviru ukrepa RP 2 podjetjem za predelavo in trženje odobrila finančno podporo za udeležbo na prireditvah za izmenjavo znanja med podjetji, tekmovanjih, razstavah in sejmih. Upravičeni so bili stroški za postavitev sejemske stojnice (glej točko 125). Financiranje ni bilo omejeno na prvo udeležbo podjetja na določenem sejmu ali razstavi. Intenzivnost pomoči je bila omejena na 10 % dokazanih stroškov, toda največ 5 200 EUR na podjetje in prireditev (glej točko 119).

(299) Intenzivnost pomoči v višini 10 % v okviru ukrepa RP 2 je pod maksimalno intenzivnostjo pomoči v višini 50 %, ki je določena v členu 5(b) Uredbe (ES) št. 70/2001 oz. členu 27 Uredbe (ES) št. 800/2008.

(300) Subvencionirani stroški (stroški v povezavi s postavitvijo sejemske stojnice) ustrezajo upravičenim stroškom v skladu s členom 5(b) Uredbe (ES) št. 70/2001 oz. členom 27 Uredbe (ES) št. 800/2008, po katerem so najem, postavitev in upravljanje stojnice upravičeni do financiranja (v zvezi s tem glej točki 294 in 295). Vendar je v skladu s temi določbami do financiranja upravičena samo prva udeležba podjetja na določenem sejmu ali razstavi.

(301) Nemčija je v svojem mnenju z dne 20. septembra 2013 predložila tabelo s številom podjetij, ki so v obdobju 2003–2012 prejela pomoč za ponovno udeležbo na določenem sejmu ali razstavi, in z vsakokratnimi zneski financiranja (glej točko 123). Iz tega za obdobje 2007–2012 izhajajo povprečni zneski financiranja za ponovno udeležbo na določenem sejmu ali razstavi na posamezno subvencionirano podjetje in leto v višini od 294 EUR do 5 113 EUR.

(302) Dalje je Nemčija v svojem mnenju z dne 13. januarja 2017 navedla, da sta v okviru tega podukrepa pomoč prejeli tudi podjetji Hochwald Foods GmbH in MUH Arla eG (glej točko 124).

(303) Podjetje MUH Arla je nastalo leta 2012 z združitvijo podjetja Milch-Union Hocheifel (MUH) in skandinavskega mlekarskega koncerna Arla Foods. Leta 2011 je podjetje MUH zaposlovalo približno 800 delavcev in doseglo promet v višini približno 693 mio. EUR ([77]).

(304) Skupina Hochwald zaposluje več kot 1 900 delavcev, leta 2015 pa je dosegla promet v višini približno 1,44 milijarde EUR ([78]).

([74]) Zdaj člen 107(3)(c) PDEU.
([75]) Uredba (ES) št. 800/2008 je bila z dnem 1. julija 2014 razveljavljena z Uredbo (EU) št. 651/2014.
([76]) Sklep o začetku postopka, točka 244.
([77]) *Vir:* http://www.arlafoods.de/ubersicht/presse/2012/pressrelease/eu-genehmigt-fusion-der-milch-union-hocheifel-und-arla-836614/
([78]) *Vir:* https://www.hochwald.de/de/unternehmen/zahlen-fakten.html

(305) Glede na te podatke o podjetju ni mogoče niti podjetja MUH Arla eG niti podjetja Hochwald Foods GmbH uvrstiti med mala ali srednja podjetja (MSP) v skladu s točko 9 poglavja II smernic 2007–2013 ([79]). V skladu s točko 106 smernic 2007–2013 pomoči torej ne bi smela prejeti (v zvezi s tem glej točko 296).

(306) Pogoji iz poglavja IV.K smernic 2007–2013 v povezavi s členom 5(b) Uredbe (ES) št. 70/2001 oz. členom 27 Uredbe (ES) št. 800/2008 so torej izpolnjeni le v tistih primerih, v katerih so v okviru ukrepa RP 2 podjetja za predelavo in trženje, ki jih je mogoče opredeliti kot MSP, prejela pomoč za prvo udeležbo na določenem sejmu ali razstavi.

(307) Pogoji iz poglavja IV.K smernic 2007–2013 v povezavi s členom 5(b) Uredbe (ES) št. 70/2001 oz. členom 27 Uredbe (ES) št. 800/2008 niso izpolnjeni za tiste pomoči, ki so bile v okviru ukrepa RP 2 dodeljene podjetjem, ki jih ni mogoče uvrstiti med MSP, zlasti podjetjema MUH Arla eG in Hochwald Foods GmbH (glej točko 305).

(308) Dalje pogoji iz poglavja IV.K smernic 2007–2013 v povezavi s členom 5(b) Uredbe (ES) št. 70/2001 oz. členom 27 Uredbe (ES) št. 800/2008 niso izpolnjeni tudi za tiste pomoči, ki so bile v okviru ukrepa RP 2 dodeljene v povezavi s ponovno udeležbo na določenem sejmu ali razstavi (glej točko 301).

(309) Komisija ugotavlja, da je pomoč RP 2 le v primerih, navedenih v točki 306, izpolnjevala ustrezne pogoje smernic 2007–2013 in je bila zato v obdobju od leta 2007 naprej združljiva z notranjim trgom.

(310) V primerih, navedenih v točkah 307 in 308, pomoč RP 2 ni izpolnjevala ustreznih pogojev smernic 2007–2013, zato v obdobju od leta 2007 naprej ni bila združljiva z notranjim trgom.

6.3.3 *Pomoči za kakovostne proizvode v obdobju 2001–2006*

(311) Ukrepi za spodbujanje proizvodnje in trženja visokokakovostnih kmetijskih proizvodov, ki so bili izvedeni med letoma 2001 in 2006, morajo izpolnjevati pogoje, določene v točki 13 smernic Skupnosti 2000–2006.

(312) Točka 13.2 vsebuje neizčrpen seznam upravičenih dejavnosti na tem področju. Komisija odobri pomoči za storitve svetovanja in podobne podporne storitve, vključno s tehničnimi študijami, študijami izvedljivosti in konceptov ter tržnimi raziskavami, v korist dejavnosti, ki so povezane s spodbujanjem visokokakovostnih kmetijskih proizvodov; mednje med drugim spadajo pomoči za

— uvedbo sistemov za zagotavljanje kakovosti, kot so standarda ISO 9000 in 14000 ali postopki na podlagi analize nevarnosti in določitve kritičnih kontrolnih točk (HACCP), ali za preizkuse glede skladnosti z okoljem;

— kritje stroškov za izobraževanje in usposabljanje zaposlenih v zvezi z uporabo sistemov zagotavljanja kakovosti in postopkov HACCP.

Dalje se lahko pomoči odobrijo za kritje stroškov, ki jih priznani certifikacijski organi zaračunajo za prvo certificiranje v okviru sistemov zagotavljanja kakovosti in podobnih sistemov.

(313) V točkah 3, 4 in 5 v razdelku 13 smernic Skupnosti 2000–2006 so določeni posebni pogoji in omejitve. Komisija meni, da se pomoč ne bi smela odobravati za preverjanja kakovosti in proizvodov, ki jih rutinsko izvajajo proizvajalci med postopkom proizvodnje, ne glede na to, ali se ta preverjanja izvajajo prostovoljno ali pa so predpisana v okviru postopka HACCP ali podobnega postopka. Pomoči se smejo odobriti le za preverjanja, ki jih izvajajo tretje osebe ali se izvajajo v imenu tretjih oseb, kot so na primer pristojni varuhi javnega reda oz. uradi, ki so jih ti pooblastili, ali pa neodvisne ustanove, ki so pristojne za preverjanje in nadzor uporabe označb porekla, oznak ekološkega poljedelstva ali znakov kakovosti.

(314) Skupni znesek pomoči, ki se lahko dodeli v okviru tega oddelka, v primeru pomoči za MSP ne sme prekoračiti 50 % upravičenih stroškov ali 100 000 EUR na upravičenca v obdobju treh let, odvisno od tega, kateri znesek je višji (točka 13.2).

([79]) Pri tem se točka 9 smernic 2007–2013 sklicuje na Prilogo I k Uredbi (ES) št. 70/2001, ki jo je dne 29. avgusta 2008 nadomestila Priloga I k Uredbi (ES) št. 800/2008.

(315) Dežele Baden-Württemberg, Spodnja Saška in Turingija (podukrepi BW 10, BW 11, NI 1 in TH 5) so finančno podporo odobrile za izboljšanje kakovosti dobavljenega mleka s svetovanjem in izobraževanjem proizvajalcev mleka, oblikovanje in posodabljanje podatkovnih baz ter preverjanje proizvajalcev mleka v povezavi z uvedbo sistemov zagotavljanja kakovosti QM-Milch (glej točko 126).

(316) Po navedbah nemških organov je intenzivnost pomoči znašala največ 100 % upravičenih stroškov (glej točko 129).

(317) V sklepu o začetku postopka je Komisija izrazila dvom o združljivosti navedenih podukrepov z notranjim trgom v spornem obdobju ([80]).

BW 10 in BW 11

(318) Oba ukrepa sta združenji Milchprüfring Baden-Württemberg (BW 10) oz. Milchwirtschaftlicher Verein Baden-Württemberg (BW 11) izvedli v korist kmetijskih obratov za pridelavo mleka, ki so se vključili v sistem zagotavljanja kakovosti QM-Milch (glej točki 131 in 132).

(319) Financirani so bili izvedba pregledov pri obratih za pridelavo mleka in stroški prvega certificiranja s strani priznanega certifikacijskega organa (BW 10) oz. naloge svetovanja v povezavi z uvedbo sistema zagotavljanja kakovosti (BW 11) (glej točki 133 in 134). Subvencionirani stroški torej ustrezajo upravičenim stroškom iz točke 13.2 smernic Skupnosti 2000–2006.

(320) Pri tem niso bila financirana preverjanja kakovosti in proizvodov, ki jih rutinsko izvajajo proizvajalci med postopkom proizvodnje in ki so tudi v skladu s točko 13.3 izključena iz financiranja.

(321) Po navedbah nemških organov so povprečni stroški na upravičenca znašali 106 EUR (glej točko 135) in so bili torej daleč pod najvišjim zneskom, dovoljenim v skladu s točko 13.2, v višini 100 000 EUR na upravičenca v obdobju treh let.

(322) Pogoji iz oddelka 13 smernic Skupnosti 2000–2006 so torej za podukrepa BW 10 in BW 11 izpolnjeni.

NI 1

(323) Spodnja Saška je združenju LVMN odobrila finančno podporo za uvedbo sistema zagotavljanja kakovosti za proizvajalce mleka (QM-Milch). Iz tega izhaja, da se uporabi oddelek 13 smernic Skupnosti 2000–2006.

(324) Financirani so bili pripravljalni ukrepi za uvedbo sistema QM-Milch (storitve svetovanja) ter stroški za koordinacijo sistema QM-Milch in vzpostavitev podatkovne baze (glej točko 137). Subvencionirani stroški torej ustrezajo upravičenim stroškom iz točke 13.2 smernic Skupnosti 2000–2006.

(325) Zneski financiranja so znašali 12,78 EUR na subvencionirani primer za storitve svetovanja in 35 EUR na posameznega kmeta v obdobju treh let za preglede kmetij (glej točko 138), tako da so bili daleč pod zgornjo mejo, določeno v točki 13.2 smernic Skupnosti 2000–2006.

(326) Nemčija je potrdila, da so kontrole v okviru pregledov kmetij izvajale tretje osebe oziroma so bile izvedene v imenu tretjih oseb, pri čemer je združenje Landeskontrollverband Niedersachsen nastopalo kot neodvisna kontrolna institucija ((139)). To ustreza določbam točke 13.3.

(327) Predmetni ukrep torej izpolnjuje pogoje iz oddelka 13 smernic Skupnosti 2000–2006.

TH 5

(328) Turingija je združenju Thüringer Verband für Leistungs- und Qualitätsprüfungen in der Tierzucht (TVLEV) odobrila finančno podporo za uvedbo sistema zagotavljanja kakovosti pri proizvajalcih mleka (glej točko 140). Iz tega izhaja, da se uporabi oddelek 13 smernic Skupnosti 2000–2006.

([80]) Sklep o začetku postopka, točka 253.

(329) Po navedbah nemških organov je bil ukrep uveden v letu 2004 (glej točko 140).

(330) Po navedbah Nemčije so bili v obdobju 2004–2006 proizvajalci subvencionirani zgolj v zvezi s prvim certificiranjem. Povprečna državna pomoč, odobrena na posameznega proizvajalca, je pri tem znašala približno 83 EUR (glej točko 141).

(331) Subvencionirani stroški ustrezajo upravičenim stroškom v skladu s točko 13.2, zneski pomoči pa so daleč pod zgornjo mejo, določeno v tej točki.

(332) Ukrep TH 5 torej izpolnjuje pogoje iz oddelka 13 smernic Skupnosti 2000–2006.

(333) Komisija ugotavlja, da so pomoči BW 10, BW 11, NI 1 in TH 5 izpolnjevale ustrezne pogoje smernic Skupnosti 2000–2006 in so bile zato v obdobju 2001–2006 združljive z notranjim trgom.

6.4 **Vračilo**

(334) V skladu s členom 17(1) Uredbe (EU) 2015/1589 imajo pooblastila Komisije zahtevati vračilo pomoči desetletni zastaralni rok. V skladu s členom 17(2) te uredbe vsak ukrep glede nezakonite pomoči, ki ga sprejme Komisija, prekine zastaralni rok.

(335) Ko je Nemčija predložila letno poročilo o državnih pomočeh v kmetijskem sektorju za leto 2010, jo je Komisija z dopisom z dne 28. novembra 2011 zaprosila za dodatne podatke o shemi. S tem ukrepom Komisije je bil zastaralni rok prekinjen. Zato se ta sklep glede na desetletni zastaralni rok iz točke 334 nanaša na obdobje od 28. novembra 2001 naprej.

(336) Komisija ugotavlja, da pomoč, ki je bila v okviru ukrepa NI 6 dodeljena subjektu Nordmilch eG v obdobju 2002–2003 (glej točko 289), ni združljiva z notranjim trgom. Za to državno pomoč je treba zahtevati vračilo.

(337) Dalje Komisija ugotavlja, da pomoči, ki so bile v okviru ukrepa RP 2 dodeljene podjetjem, ki jih ni mogoče uvrstiti med MSP, in zlasti podjetjema MUH Arla eG in Hochwald Foods GmbH (glej točko 307), ter tiste pomoči, ki so bile odobrene v zvezi s ponovno udeležbo na določenem sejmu ali razstavi (glej točko 308), niso združljive z notranjim trgom. Za te državne pomoči je treba zahtevati vračilo.

(338) Na osnovi odložilnega učinka postopka preiskave v glavni stvari v skladu s členom 108(3) PDEU Komisija preverja ukrep RP 2 od 1. januarja 2007 do 17. julija 2013, dneva, ko je Komisija Nemčiji sporočila svoj sklep, da bo začela postopek v skladu s členom 108(2) PDEU.

7. **SKLEPNA UGOTOVITEV**

(339) Komisija ugotavlja, da je Nemčija pri dodelitvi predmetnih pomoči kršila člen 108(3) PDEU. Te pomoči so, z izjemo primerov pomoči, navedenih v naslednji uvodni izjavi, združljive z notranjim trgom (v zvezi s tem glej točke 289, 309 in 333).

(340) Komisija ugotavlja, da pomoč, ki je bila v okviru ukrepa NI 6 dodeljena subjektu Nordmilch eG, ter pomoči, ki so bile v okviru ukrepa RP 2 dodeljene podjetjema MUH Arla eG in Hochwald Foods GmbH, oziroma tiste pomoči, ki so bile v okviru ukrepa RP 2 dodeljene v povezavi s ponovno udeležbo na določenem sejmu ali razstavi, niso združljive z notranjim trgom (glej točki 290 in 310). Za te državne pomoči je treba zahtevati vračilo.

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Pomoči, ki jih je Nemčija dodelila med 28. novembrom 2001 in 31. decembrom 2006 (ukrepi BY 3, BY 10, BW 4, BB 1, BB 3, HE 2, HE 3, HE 9, NI 5, NI 6, NI 7, NW 4, NW 5, NW 6, RP 1, RP 5, SL 2, SL 5, TH 3, TH 4, TH 9, TH 10, BW 10, BW 11, NI 1 in TH 5) oz. med 1. januarjem 2007 in 17. julijem 2013 (ukrep RP 2) ob kršitvi člena 108(3) PDEU, so, z izjemo primerov pomoči, navedenih v členu 2, združljive z notranjim trgom.

Člen 2

Pomoči, ki jih je Nemčija v letih 2002 in 2003 v okviru ukrepa NI 6 ob kršitvi člena 108(3) PDEU dodelila subjektu Nordmilch eG, so nezdružljive z notranjim trgom.

Pomoči, ki jih je Nemčija med 1. januarjem 2007 in 17. julijem 2013 v okviru ukrepa RP 2 ob kršitvi člena 108(3) PDEU dodelila podjetjem, ki jih ni mogoče uvrstiti med MSP, zlasti podjetjema MUH Arla eG in Hochwald Foods GmbH, so nezdružljive z notranjim trgom.

Pomoči, ki jih je Nemčija med 1. januarjem 2007 in 17. julijem 2013 v okviru ukrepa RP 2 ob kršitvi člena 108(3) PDEU dodelila v povezavi s ponovno udeležbo na določenem sejmu ali razstavi, so nezdružljive z notranjim trgom.

Člen 3

Posamezne pomoči, odobrene na podlagi sheme iz člena 2, niso pomoč, če so ob odobritvi izpolnjevale pogoje iz uredbe, ki je bila sprejeta v skladu s členom 2 Uredbe Sveta (ES) 2015/1588 ([81]) in je veljala ob odobritvi pomoči.

Člen 4

Posamezne pomoči, ki so bile dodeljene na podlagi sheme iz člena 2 in so ob dodelitvi izpolnjevale pogoje iz uredbe, sprejete v skladu s členom 1 Uredbe (EU) 2015/1588, ali iz kakšne druge odobrene sheme pomoči, so združljive z notranjim trgom do največjih intenzivnosti pomoči, ki se uporabljajo za to vrsto pomoči.

Člen 5

(1) Nemčija od upravičencev izterja pomoči, nezdružljive z notranjim trgom, ki so bile dodeljene na podlagi shem pomoči iz člena 2.

(2) Znesek, ki ga je treba vrniti, vključuje obresti od dne, na katerega so bile pomoči upravičencem na razpolago, do njihovega dejanskega vračila.

(3) Obresti se v skladu s poglavjem V Uredbe (ES) št. 794/2004 in v skladu z Uredbo Komisije (ES) št. 271/2008 ([82]) o spremembi Uredbe (ES) št. 794/2004 izračunajo z obrestno obrestnim računom.

(4) Nemčija z dnem sprejetja tega sklepa ustavi vsa neizvedena izplačila na podlagi shem pomoči iz člena 2.

Člen 6

(1) Pomoči, dodeljene na podlagi shem iz člena 2, se takoj in dejansko izterjajo.

(2) Nemčija zagotovi, da se ta sklep izvede v štirih mesecih od razglasitve tega sklepa.

Člen 7

(1) Nemčija v dveh mesecih od razglasitve tega sklepa Komisiji predloži naslednje informacije:

a) seznam upravičencev, ki so prejeli pomoč v skladu s shemami pomoči iz člena 2, in skupni znesek pomoči, ki ga je vsak od njih prejel v skladu s temi shemami;

b) skupni znesek (glavnica in obresti), ki ga je treba izterjati od vsakega upravičenca;

([81]) Uredba Sveta (EU) 2015/1588 z dne 13. julija 2015 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije za določene vrste horizontalne državne pomoči (UL L 248, 24.9.2015, str. 1).

([82]) Uredba Komisije (ES) št. 271/2008 z dne 30. januarja 2008 o spremembi Uredbe (ES) št. 794/2004 o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES (UL L 82, 25.3.2008, str. 1).

c) podroben opis že sprejetih in načrtovanih ukrepov za izpolnitev tega sklepa;

d) dokumente, ki dokazujejo, da je bilo od upravičencev zahtevano vračilo pomoči.

(2) Nemčija Komisijo obvešča o napredku svojih ukrepov, sprejetih za izvajanje tega sklepa, dokler niso pomoči, dodeljene na podlagi shem iz člena 2, v celoti vrnjene. Nemčija na zahtevo Komisije takoj predloži podatke o ukrepih, ki so bili sprejeti oz. so nameravani za izpolnitev tega sklepa. Prav tako predloži podrobne informacije o zneskih pomoči in obrestih, ki so jih upravičenci že vrnili.

Člen 8

Ta sklep je naslovljen na Zvezno republiko Nemčijo.

Nemčija je pozvana, da kopijo tega sklepa takoj pošlje upravičencem.

V Bruslju, 29. maja 2017

Za Komisijo
Phil HOGAN
Član Komisije